

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ : នស/រកម/០៥២២/០០៤

ច្បាប់

ស្តីពី

ការការពាររុក្ខជាតិ និង
តូតសាមអនាម័យ

២០២២

មាតិកា

មាតិកា

ច្បាប់

ស្តីពី

ការការពាររុក្ខជាតិ និង តូតតាមអនាម័យ

ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២២

មានចំនួន១៥ជំពូក និង ១១៣មាត្រា

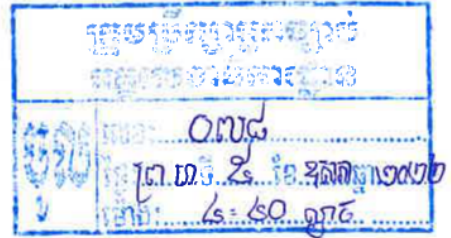
ព្រះរាជក្រម នស/រកម/០៥២២/០០៤ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ និង តូតតាមអនាម័យ
ជំពូកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ (មាត្រា១ដល់មាត្រា៣)
ជំពូកទី២ សមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រង (មាត្រា៤ដល់មាត្រា៥)
ជំពូកទី៣ ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យការពាររុក្ខជាតិ និង តូតតាមអនាម័យ (មាត្រា៦ដល់មាត្រា៨)
ជំពូកទី៤ ការការពាររុក្ខជាតិ (មាត្រា៩ដល់មាត្រា២៥)
ផ្នែកទី១ ការការពាររុក្ខជាតិ និង បណ្តាញបង្ការ (មាត្រា៩ដល់មាត្រា១២)
ផ្នែកទី២ ការបង្ការនិងកម្រិតសមាសភាពបង្ការ (មាត្រា១៣ដល់មាត្រា២០)
ផ្នែកទី៣ ការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ (មាត្រា២១ដល់មាត្រា២៥)
ជំពូកទី៥ តូតតាមអនាម័យ (មាត្រា២៦ដល់មាត្រា៥៦)
ផ្នែកទី១ ការត្រួតពិនិត្យតូតតាមអនាម័យ (មាត្រា២៦ដល់មាត្រា៣៦)
ផ្នែកទី២ ការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពបង្ការលើទំនិញនាំចេញ នាំចូល (មាត្រា៣៧ដល់មាត្រា៤០)
ផ្នែកទី៣ ការត្រួតពិនិត្យតូតតាមអនាម័យលើទំនិញនាំចូល (មាត្រា៤១ដល់មាត្រា៤៨)

<p>ផ្នែកទី៤ ការត្រួតពិនិត្យតួតតាមអនាម័យលើទំនិញនាំចេញនិងទំនិញនាំចេញ ទៅវិញ (មាត្រា៤៩ដល់មាត្រា៥២)</p>
<p>ផ្នែកទី៥ ការត្រួតពិនិត្យតួតតាមអនាម័យលើទំនិញឆ្លងកាត់ (មាត្រា៥៣ដល់មាត្រា៥៦)</p>
<p>ជំពូកទី៦ ការគ្រប់គ្រងការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ (មាត្រា៥៧ដល់មាត្រា៧៣)</p>
<p>ផ្នែកទី១ តំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ (មាត្រា៥៧ដល់មាត្រា៦១)</p>
<p>ផ្នែកទី២ វិធានការតួតតាមអនាម័យ (មាត្រា៦២ដល់មាត្រា៧៣)</p>
<p>ជំពូកទី៧ បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃនិងការវិនិច្ឆ័យតួតតាមសមាសភាពចង្រៃ (មាត្រា៧៤ដល់មាត្រា៧៩)</p>
<p>ជំពូកទី៨ ការស្រាវជ្រាវនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពការពាររុក្ខជាតិនិងតួតតាមអនាម័យ (មាត្រា៨០ដល់មាត្រា៨១)</p>
<p>ជំពូកទី៩ មូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងតួតតាមអនាម័យ (មាត្រា៨២ដល់មាត្រា៨៤)</p>
<p>ជំពូកទី១០ ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានតួតតាមអនាម័យនិងការផ្សព្វផ្សាយ (មាត្រា៨៥ដល់មាត្រា៨៨)</p>
<p>ជំពូកទី១១ ភាគព្រឹត្តិប្រតិបត្តិករ (មាត្រា៨៩ដល់មាត្រា៩២)</p>
<p>ជំពូកទី១២ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យតួតតាមអនាម័យ និងការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ (មាត្រា៩៣ដល់មាត្រា១០២)</p>
<p>ជំពូកទី១៣ ទោសប្បញ្ញត្តិ (មាត្រា១០៣ដល់មាត្រា១១០)</p>
<p>ជំពូកទី១៤ អន្តរប្បញ្ញត្តិ (មាត្រា១១១ដល់មាត្រា១១២)</p>
<p>ជំពូកទី១៤ អវសានប្បញ្ញត្តិ (មាត្រា១១៣)</p>
<p>ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិនិងតួតតាមអនាម័យ</p>

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/០៥២២/ ០០២

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងនិងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពី ថ្ងៃទី១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២២ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី៦ ហើយដែល ព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី២០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៨ នីតិកាលទី៤ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង

**ច្បាប់
ស្តីពី**

ការការពាររុក្ខជាតិនិងតូតតាមអនាម័យ

20/

ជំពូកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១ .-

ច្បាប់នេះកំណត់អំពីការគ្រប់គ្រងសុខភាពរុក្ខជាតិ ការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យ ការការពារធនធានរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ការទប់ស្កាត់ការបង្ក ការរាលដាលឆ្លង និងការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃ ការលើកកម្ពស់ផលិតភាពកសិកម្ម សន្តិសុខស្បៀងអនាម័យ គុណភាព និងសុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្ម ព្រមទាំងសន្តិសុខកូតតាមអនាម័យនៃរុក្ខជាតិផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ការសម្រួលការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ការនាំចេញ ការនាំចូល ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់នូវផលិតផលដំណាំ រុក្ខជាតិ និងផលិតផលរុក្ខជាតិ ព្រមទាំងការរួមចំណែកការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមជាតិនិងការលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពនិងសុខភាពសាធារណៈ ប្រកបដោយនិរន្តរភាពធនធានធម្មជាតិនិងប្រព័ន្ធក្សេត្របវិស្វាន ដើម្បីធានាការគ្រប់គ្រងការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ២ .-

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៣ .-

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងច្បាប់នេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងសម្ព័ន្ធក្រមដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់នេះ។

ជំពូកទី២
សមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រង

មាត្រា ៤ .-

ការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចទូទៅរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ៥ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ជាអង្គភាពជាតិការពាររុក្ខជាតិនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បំពេញបេសកកម្មដូចខាងក្រោម៖

- ១- សិក្សា រៀបចំគោលនយោបាយ បទដ្ឋានគតិយុត្ត ស្តង់ដារ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ។
- ២- គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធការងារក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិកិច្ចព្រមព្រៀងអនាម័យនិងកូតតាមអនាម័យនៃអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ស្តង់ដារជាតិ តំបន់ជាតិស្តីពីវិធានការកូតតាមអនាម័យនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

គ្រប់គ្រងស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃ ដោយអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ឬវិធានការកូតតាមអនាម័យចំពោះរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យធ្វើពាណិជ្ជកម្ម នាំចូល នាំចេញ ឬដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៤- គ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យសេវាកម្មបច្ចេកទេសគ្រប់ប្រភេទ ក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយធានាការសិក្សាវាយតម្លៃប្រកបដោយលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ លើគុណភាព ប្រសិទ្ធភាព និងហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់នៃផលិតផលការពាររុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ស្របតាមច្បាប់នេះនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

៥- ធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ធ្វើវិញ្ញាបនកម្ម ដោយចេញវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យចំពោះរាល់ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ។

៦- គ្រប់គ្រងព័ត៌មានកូតតាមអនាម័យ និងអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយអប់រំ លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យ។

៧- អនុវត្តកម្មវិធីស្រាវជ្រាវនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពបច្ចេកទេស ជាយន្តការគាំទ្រការគ្រប់គ្រងការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ។

៨- អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស អប់រំ បណ្តុះបណ្តាល និងលើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៩- សហការនិងសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ផ្នែកឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងដៃគូអភិវឌ្ឍនានា ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងសុខភាពរុក្ខជាតិនិងកូតតាមចត្តាឡីស័កដើម្បីចូលរួមអនុវត្តច្បាប់នេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

១០- ធ្វើសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដោយបំពេញតួនាទីជាចំណុចការងាររដ្ឋវិភាគនិងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ ការអនុវត្តលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិឬតំបន់ និងការចូលរួមរាល់វេទិកាអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ។

១១- សម្រួលការវិនិយោគរបស់ផ្នែកឯកជន ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគាំទ្រសេវាកម្មបច្ចេកទេសនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពសម្រាប់វិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនិងសុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

១២- តាមដាន ត្រួតពិនិត្យលើគ្រប់សកម្មភាពក្នុងប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិ និងវិធានការកូតតាមអនាម័យ ព្រមទាំងចាត់វិធានការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ និងបណ្តាបទដ្ឋានគតិយុត្តក្រោមច្បាប់នេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

១៣- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងទៀតក្រោមវិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ។

ជំពូកទី៣

ការអភិវឌ្ឍវិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទដែលមានអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិ និងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍវិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ

101

ដែលបង្ហាញពីគោលនយោបាយជាតិ យុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យការពាររុក្ខជាតិនិង
ភូតតាមអនាម័យដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

ផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវសម្រេចដោយរាជរដ្ឋាភិបាល
និងត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈសម្រាប់ការចូលរួមអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងតម្លាភាព។

មាត្រា ៧ .-

ផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវដាក់ចេញនូវគោលដៅរយៈពេល
វែងនិងអាទិភាពនានា សម្រាប់គ្រប់គ្រងសុខភាពរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជា និងកសាងសមត្ថភាពជំនាញដែលអាចបំពេញបេសកកម្មនិងភារកិច្ចដូចមានចែងក្នុងច្បាប់
នេះ។

ផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវមានកម្មវិធីសំខាន់ៗដូច
ខាងក្រោម៖

១- ការអភិវឌ្ឍសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ដោយធ្វើឱ្យប្រសើរនូវការ
ត្រួតពិនិត្យ ការទប់ស្កាត់ ការលុបបំបាត់សមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទ រួមជាមួយជំងឺរាតត្បាត និង
សំពៅកាយបង្កគ្រោះថ្នាក់ ព្រមទាំងប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្នានីស។

២- ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មដែលធានាសុវត្ថិភាពស្បៀងតាមរយៈការអនុវត្ត
កសិកម្មល្អ។

៣- ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងការពង្រឹងសមត្ថភាពបច្ចេកទេស
ការងារស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ និងការថែរក្សាចំណេះដឹងប្រពៃណីក្នុងការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាម
អនាម័យ។

៤- ការធ្វើឱ្យប្រសើរភាពជាដៃគូរវាងវិស័យសាធារណៈនិងវិស័យឯកជននៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌ
នៃការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ។

៥- ការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច វិទ្យាសាស្ត្រ និងជំនួយបច្ចេកទេសនៅថ្នាក់ជាតិ
និងអន្តរជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ។

៦- ការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានទិន្នន័យសម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ។

៧- ការអភិវឌ្ឍសុវត្ថិភាពស្បៀងប្រឈមចំពោះហានិភ័យនៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្មឬសារធាតុ
បង្កផលប៉ះពាល់សុខភាព។

៨- ការអភិវឌ្ឍសន្តិសុខភូតតាមអនាម័យចំពោះសុខភាពរុក្ខជាតិ ប្រឈមចំពោះហានិភ័យ
នៃការរាលដាលឆ្លងនៅក្នុងសកម្មភាពជីកជញ្ជូនក្នុងស្រុក ក្រៅស្រុក ឬក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម
អន្តរជាតិ។

ការអភិវឌ្ឍផ្សេងទៀតក្រោមវិសាលភាពនៃការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ។

ការអភិវឌ្ឍសុវត្ថិភាពស្បៀង ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

34

ជំពូកទី៤
ការការពាររុក្ខជាតិ
ផ្នែកទី១

ការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ

មាត្រា៩ .-

រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវដាក់បញ្ញត្តិស្តីពីវិធានការសម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ ក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការបង្ក ការរាលដាលឆ្លង និងការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃ គ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីកាត់បន្ថយការខាតបង់រុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា១០ .-

ការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិត្រូវ៖

១- អនុវត្តវិធានការឱ្យបានព្រមគ្នានិងជាប្រចាំ ដោយចាត់ទុកវិធានការបង្ការឬទប់ស្កាត់ជាមុន ជាអាទិភាពចម្បង និងត្រូវចាត់វិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ឱ្យបានចំពេលវេលានិងទាន់ ពេលវេលាដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការ។

២- អនុវត្តវិធានការបំផ្លាញសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវចាត់ទុកផលប្រយោជន៍រួមរបស់សង្គម ឬផលប្រយោជន៍ជាតិជាអាទិភាពចម្បងដែលមានសារៈសំខាន់យូរអង្វែង ខ្ពស់ជាងផលប្រយោជន៍ ឯកជនឬសមូហភាពដែលមានសារៈសំខាន់ចំពោះមុខ។

៣- អនុវត្តវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ ដោយកំណត់យកជម្រើសចម្បងនូវវិធានការ ជីវសាស្ត្រ រូបសាស្ត្រ មេកានិក ឬវិធានការក្សេត្រសាស្ត្រ និងបទពិសោធប្រពៃណីរបស់សហគមន៍ មូលដ្ឋាន ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានចំពោះមនុស្ស សត្វ និងប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថាន។

៤- អនុវត្តវិធានការគីមីជាជម្រើសចុងក្រោយតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសសម្រាប់ការប្រើផលិតផល ការពាររុក្ខជាតិដែលអាចទទួលបាននូវជីវប្រសិទ្ធភាពនិងប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃការប្រើ និងធានា សុវត្ថិភាពចំពោះមនុស្ស សត្វ និងពពួកសត្រូវធម្មជាតិ ព្រមទាំងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន ជាអតិបរមាចំពោះប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថាន។

គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់វិធានការការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា១១ .-

រាល់ផលិតផលការពាររុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ដែលអាចធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ឬអាចប្រើបាននៅក្នុង ការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិឬវិធានការកូតតាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវ ធានាគុណភាពកាត់ដំណើរការសិក្សា វាយតម្លៃប្រកបដោយលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រលើគុណភាព ប្រសិទ្ធភាព ឬប្រសិទ្ធភាពគ្រោះថ្នាក់ និងការទទួលយកនូវការវាយតម្លៃរបស់អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពារ រុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ តាមអនាម័យ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃស្តង់ដារអន្តរជាតិយថាប្រភេទនៃផលិតផល រុក្ខជាតិនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

26

មាត្រា ១២ .-

ហាមឃាត់ការនាំចូល ការដាំដុះ ការកាន់កាប់ ឬការចែកចាយនូវសព៌កាយបង្កគ្រោះថ្នាក់ រុក្ខជាតិចង្រៃ និងប្រភេទចំណូលថ្មីណាមួយពានប្រភេទត្រូវបានដាច់ខាតនិងបំផ្លិចបំផ្លាញ ដល់រុក្ខជាតិ ធនធានរុក្ខជាតិ និងប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចេញប្រកាសកំណត់បញ្ជីប្រភេទដំណាំហាមឃាត់ និងប្រភេទរុក្ខជាតិស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងការដាំដុះនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្មឬធ្វើការដាំដុះប្រភេទដំណាំឬប្រភេទរុក្ខជាតិ ស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ។

នីតិវិធីសម្រាប់ប្រភេទរុក្ខជាតិស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលអាចធ្វើពាណិជ្ជកម្មឬធ្វើការដាំដុះ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ផ្នែកទី២

ការបង្ការនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ

មាត្រា ១៣ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងរុក្ខជាតិអនាម័យ ត្រូវបំពេញតួនាទី តាមដានចំពោះស្ថានភាពសុខភាពរុក្ខជាតិ ធនធានរុក្ខជាតិ ដោយត្រូវកំណត់វិធានការបង្ការនិង កម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងកម្រិតជាតិ និងត្រូវចូលរួមអនុវត្តវិធានការរុក្ខជាតិអនាម័យក្នុងកម្រិត អន្តរជាតិជាមួយបណ្តាប្រទេសជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ។

ដើម្បីបង្ការនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ អង្គភាពជំនាញ ទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងរុក្ខជាតិអនាម័យ និងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រាជធានី ខេត្ត ដោយសហការជាមួយអង្គភាពជំនាញពាក់ព័ន្ធមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ១- អង្កេត ស្វែងរក ព្យាករ និងធ្វើការប្រកាសអំពីលទ្ធភាពរយៈពេលបង្ក ផ្ទៃដីរាតត្បាត កម្រិតបំផ្លាញរបស់សមាសភាពចង្រៃ និងផ្សព្វផ្សាយឱ្យទាន់ពេលវេលាដល់គោលដៅនូវវិធានការ សមស្របដែលត្រូវអនុវត្ត។
- ២- តាមដានស្ថានភាពសុខភាពរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិនៅជុំវិញតំបន់ក្រោមដែនសមត្ថកិច្ច សាមី ដើម្បីចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ។
- ៣- តាមដាននិងត្រួតពិនិត្យស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងធនធាន អនុវត្តវិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃនៅតាមតំបន់គម្របរុក្ខជាតិ តំបន់ផលិតកម្ម ដីស្រែ សួនរុក្ខជាតិ មណ្ឌលលំនៅឋានដែលអនុវត្តផលិតកម្មដំណាំ ទីតាំងកែច្នៃ ទីតាំង ទីតាំងសន្និធិសម្រាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ទីតាំងសន្និធិសម្រាប់បញ្ជូនទំនិញរុក្ខជាតិ

(Handwritten mark)

ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យ ទីតាំងចំណតមធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូន និងទីកន្លែងដទៃទៀតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹង ធនធានរុក្ខជាតិនិងផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទីកន្លែងដែលមានហានិភ័យឬសង្ស័យថាមានហានិភ័យ សមាសភាពចង្រៃ ដោយផ្តល់ការណែនាំឬតម្រូវឱ្យម្ចាស់រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជា កម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យ ឬម្ចាស់ទីតាំងសាមីចាត់វិធានការបង្ការ កម្ចាត់សមាសភាព ចង្រៃ ឬកែតម្រូវការអនុវត្តវិធានការមិនសមស្រប ក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន ចំពោះផលប្រយោជន៍សាធារណៈ។

៤- ជំរុញចលនាមហាជនក្នុងមូលដ្ឋាន សហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់ថ្នាក់ សមត្ថកិច្ច ពាក់ព័ន្ធ ផ្នែកឯកជន ម្ចាស់កសិដ្ឋាន ម្ចាស់ទីតាំងដូចបានរៀបរាប់ក្នុងចំណុច៣ខាងលើ និងអ្នក ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដើម្បីចូលរួមសហការក្នុងប្រតិបត្តិការបង្ការនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដែល បំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងមូលដ្ឋានសាមី។

៥- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងទៀតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធាន រុក្ខជាតិ។

មាត្រា ១៤ .-

មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី ខេត្ត អាចស្នើសុំជំនួយអន្តរាគមន៍កម្ចាត់ សមាសភាពចង្រៃពីអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ក្នុងករណី ដែលមន្ទីរសាមីមិនអាចគ្រប់គ្រងស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃបាន។

មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី ខេត្ត មានភារកិច្ចរាយការណ៍ជូនអង្គការ ជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យនូវស្ថានភាពអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ការពាររុក្ខជាតិប្រចាំឆ្នាំ ស្ថានភាពបំផ្លាញ និងលទ្ធផលកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃលើករណីកើតហេតុ នីមួយៗប្រចាំរដូវដាំដុះ និងប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងព័ត៌មានផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាពរុក្ខជាតិ និងផលិតផលដំណាំ ព្រមទាំងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចសាមី។

មាត្រា ១៥ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលកាន់កាប់កសិដ្ឋានឬម្ចាស់ធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជា ណាចក្រកម្ពុជា មានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ត្រួតពិនិត្យតាមដានជាប្រចាំនូវវត្តមាននិងស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃដែលអាចបំផ្លាញ ធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងកសិដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដោយត្រូវចាត់វិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងសុវត្ថិភាព ឬត្រូវទប់ស្កាត់ការរាលដាលជាលក្ខណៈ ឬការរាតត្បាត ដល់ធនធានរុក្ខជាតិរបស់កម្មសិទ្ធិករដទៃទៀត

ត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ដល់អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាម អនាម័យដែលនៅជិតបំផុត ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញមានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃដែលកំពុង រាលដាលឆ្លងប្រមាណដ៏ធំធេងដល់ធនធានរុក្ខជាតិ ដើម្បីស្នើសុំអន្តរាគមន៍ទប់ស្កាត់ឬកម្ចាត់ សមាសភាពចង្រៃឱ្យបានទាន់ពេលវេលា។

Handwritten mark or signature.

កាតព្វកិច្ចរបស់ម្ចាស់ធនធានរុក្ខជាតិក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយ
គោលការណ៍ណែនាំរបស់អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យនៃ
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ១៦ .-

មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី ខេត្ត ដោយសម្របសម្រួលជាមួយអង្គការ
ជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវតាមដាន វាយតម្លៃ និងរាយការណ៍
ជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អំពីស្ថានភាពរាតត្បាតរបស់សមាសភាពចង្រៃនៅក្នុង
ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ប្រកាសការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃ។

ក្នុងករណីស្ថានភាពផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃមានកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុក
ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវរាយការណ៍ជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
ជាករណីគ្រោះបន្ទាន់នៃការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីផ្តល់មធ្យោបាយនិងធនធានចាំបាច់
សម្រាប់ការចាត់វិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃនៃករណីគ្រោះបន្ទាន់នេះ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
និងទាន់ពេលវេលា។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចេញប្រកាសកំណត់តំបន់ផ្ទុះឡើងនូវ
សមាសភាពចង្រៃ តាមសំណើរបស់អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាម
អនាម័យ។

លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការប្រកាសនិងសិទ្ធិចាត់វិធានការចំពោះការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃ
ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ១៧ .-

ដើម្បីទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃទៅកាន់តំបន់ផ្សេងទៀត ការដឹកជញ្ជូន
រុក្ខជាតិនិងផលិតផលរុក្ខជាតិឆ្លងកាត់ឬចេញពីតំបន់ដែលបានប្រកាសជាតំបន់ផ្ទុះឡើងនូវសមាសភាព
ចង្រៃ ត្រូវផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន និងត្រូវដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អង្គការជំនាញទទួល
បន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរហូតដល់
ពេលមានប្រកាសលុបចោលតំបន់ផ្ទុះឡើងនូវសមាសភាពចង្រៃនោះ។

អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់ថ្នាក់នៃតំបន់ផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវបំផុសចលនាមហាជននៅ
ក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចសាមី ដើម្បីប្រមូលកម្លាំងរួមនិងសម្ភារៈសម្រាប់ការជំរុញសកម្មភាពកម្ចាត់ និង
ទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ។

ក្នុងករណីស្ថានភាពផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃមានកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ អាជ្ញាធរដែនដីសាមីត្រូវ
ជូនដំណឹងដោយផ្ទាល់ជាការប្រញាប់ជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងត្រូវផ្តល់
ព័ត៌មានឱ្យអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យដែលនៅជិតបំផុត
ដើម្បីសហការអនុវត្តវិធានការជាបន្ទាន់។

មាត្រា ១៨ .-

ប្រពេលប្រកាសពីការផ្ទុះឡើងនូវសមាសភាពចង្រៃ ក្នុងករណីការរាតត្បាតត្រូវបាន
បញ្ចប់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចេញប្រកាសស្តីពី
នូវតំបន់ផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃនោះវិញ។

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ១៩ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងមានវិជ្ជាជីវៈជំនាញដែលបានទទួលស្គាល់ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន មានសិទ្ធិស្នើសុំផ្តល់សេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិ ឬធ្វើអន្តរាគមន៍ពាក់ព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិដូចខាងក្រោម៖

- ១- អង្កេតស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃបំផ្លាញផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិ។
- ២- ផ្តល់សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់លើវត្តមាននិងស្ថានភាពយាយីដែលបង្កដោយសមាសភាពចង្រៃមកលើផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិ។
- ៣- ផ្តល់ការប្រឹក្សាយោបល់ដល់ម្ចាស់កសិដ្ឋាននូវបណ្តាវិធានការបង្ការ និងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិរបស់ខ្លួន។
- ៤- ផ្តល់សេវាកម្មអនុវត្តវិធានការបង្ការ និងធ្វើប្រតិបត្តិការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃឬផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈឧបករណ៍ និងផលិតផលការពាររុក្ខជាតិសម្រាប់ការប្រើនៅក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ។

មាត្រា ២០ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលផ្តល់សេវាកម្មក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ និងត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌតម្រូវស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

**ផ្នែកទី ៣
ការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់**

មាត្រា ២១ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ត្រូវគោរពតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសចម្បងៗក្នុងការអនុវត្តវិធានការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ពីការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិដូចខាងក្រោម៖

- ធានាសុវត្ថិភាពចំពោះសុខភាពរុក្ខជាតិឬដំណាំដែលត្រូវការពារដោយមិនប៉ះពាល់ដល់សក្តានុពលផលិតភាពឬទិន្នផលដំណាំ
- ធានាសុវត្ថិភាពពីហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ចំពោះមនុស្ស សត្វ និងប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថានជុំវិញតំបន់ដែលអនុវត្តវិធានការ
- ធានាសុវត្ថិភាពផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិ ក្នុងការយកទៅប្រើជាអាហារសម្រាប់មនុស្ស សត្វ ឬជាវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់កែច្នៃ
- មិនបង្កឱ្យកើតឡើងនូវឯកត្តៈនៃប្រភេទសមាសភាពចង្រៃ ដែលមានភាពធន់ចំពោះវិធានការការពាររុក្ខជាតិ។

(Handwritten mark)

បទដ្ឋានបច្ចេកទេសសម្រាប់វិធានការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ពីការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធាន
រុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ២២ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវកំណត់ស្តង់ដារនៃប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្ម
ដែលធានាសុវត្ថិភាពស្បៀង រួមមានការអនុវត្តកសិកម្មល្អនិងកសិកម្មសរីរាង្គ។

អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវគ្រប់គ្រងដំណើរការ
តាមដាននិងអនុវត្តប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មដែលធានាសុវត្ថិភាពស្បៀង រួមជាមួយការធ្វើវិញ្ញាបនកម្ម
លើផលិតផលដំណាំឬផលិតផលរុក្ខជាតិ។

ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មដែលធានាសុវត្ថិភាពស្បៀងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ២៣ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិឬធ្វើប្រតិបត្តិការកម្ចាត់សមាសភាព
ចង្រៃនៅក្នុងផលិតកម្មដំណាំ មានកាតព្វកិច្ចចូលរួមធានាសុវត្ថិភាពស្បៀងនិងផលិតផលដំណាំ
ជាចាំបាច់។

ផលិតផលដំណាំដែលប្រមូលផលចេញពីកន្លែងដាំដុះ ក្នុងគោលបំណងធ្វើចរាចរណ៍នៅលើ
ទីផ្សារ ឬប្រើជាអាហារសម្រាប់មនុស្ស ចំណីសត្វ ឬជាវត្ថុធាតុដើមក្នុងការកែច្នៃជាអាហារ ត្រូវ
ធានាបាននូវសុវត្ថិភាពស្បៀងគ្មានសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព ទោះជាសារធាតុរូបវន្ត
សារធាតុ ជីវសាស្ត្រឬសារធាតុគីមីក្តី ឬមានសមាសភាគនៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្មស្ថិតក្រោមកម្រិត
អតិបរមាដែលកំណត់ដោយបទដ្ឋានបច្ចេកទេសស្តង់ដារបង្អែកណាមួយដែលបានទទួលស្គាល់និង
ប្រើក្នុងតំបន់ឬអន្តរជាតិ ឬស្របតាមស្តង់ដារតម្រូវរបស់ប្រទេសនាំចូលក្នុងករណីផលិតផលដំណាំ
ឬផលិតផលរុក្ខជាតិនោះ ត្រូវនាំចេញសម្រាប់ប្រើជាអាហារ។

កម្រិតសំណល់អតិបរមានៃថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាពនៅក្នុង
កសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់
និងនេសាទ។

មាត្រា ២៤ .-

អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ មានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ
កម្រិតសំណល់អតិបរមានៃថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាពនៅក្នុងកសិផល
មានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ ដែលត្រូវនាំចេញទៅប្រទេសឬដែលបាននាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជា និងនៅមុនពេលដែលផលិតផលទាំងនោះត្រូវធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយ ឬធ្វើចរាចរណ៍
ទៅកាន់ទីផ្សារ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវសហការជាមួយរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បី
ផ្គត់ផ្គង់ទីកន្លែងប្រមូលផ្តុំកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិនៅរាជធានី ខេត្ត សម្រាប់

ការត្រួតពិនិត្យកម្រិតអតិបរមានៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព នៅមុនពេលដែលផលិតផលទាំងនោះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយដល់អ្នកប្រើឬធ្វើចរាចរណ៍ នៅលើទីផ្សារ។

ការបង្កើតនិងការគ្រប់គ្រងទឹកនៃប្រមូលផ្តុំកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិនៅរាជធានី ខេត្ត សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យកម្រិតអតិបរមានៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្ម និងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ ចំពោះសុខភាព ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ២៥ .-

ហាមឃាត់ចំពោះសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធជូចខាងក្រោម៖

១- ប្រតិបត្តិការការពាររុក្ខជាតិដែលងាយបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់មនុស្ស សត្វ សត្រូវធម្មជាតិ និងប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថានដោយផ្ទុយនឹងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសសម្រាប់វិធានការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ ពីការការពាររុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិ។

២- ការប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិឬសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព ទោះជា ផលិតផលដែលលាយផ្សំដោយសារធាតុគីមីឬជីវសាស្ត្រក្តី ទៅលើផលិតផលដំណាំឬផលិតផល រុក្ខជាតិដែលត្រៀមបម្រុងដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយ ដាក់តាំងលក់ ឬធ្វើចរាចរណ៍នៅលើទីផ្សារសម្រាប់ ប្រើជាអាហាររបស់មនុស្សឬជាចំណីសត្វ។

៣- ការនាំយកកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ ដែលមានសំណល់ផលិតផលការពារ រុក្ខជាតិឬសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាព លើសកម្រិតអតិបរមាកំណត់ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ ចែកចាយ ដាក់តាំងលក់ឬធ្វើចរាចរណ៍នៅលើទីផ្សារសម្រាប់ប្រើជាអាហាររបស់មនុស្សឬជាចំណីសត្វ។

៤- ការនាំចេញ ការនាំចូល ការរក្សាទុក ការដឹកជញ្ជូន ការតាំងលក់ និងការប្រើពូជដំណាំ ដែលមានចម្លងសមាសភាពចង្រៃក្នុងកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ ឬមានចម្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យ ឬសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ។

ជំពូកទី៥

កូតតាមអនាម័យ

ផ្នែកទី១

ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ

មាត្រា ២៦ .-

វិធានការកូតតាមអនាម័យ ត្រូវអនុវត្តក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាព ចង្រៃកូតតាមអនាម័យ សមាសភាពចង្រៃមិនមែនកូតតាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិពីប្រទេសមួយទៅ ប្រទេសមួយ និងពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយ ព្រមទាំងធានាសុវត្ថិភាពកសិផលមានដើមកំណើតពី រុក្ខជាតិចង្រៃកម្រិតសំណល់អតិបរមានៃថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាពប៉ុន្តែ មិនរួមបញ្ចូលកម្រិតសំណល់អតិបរមានៃថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះសុខភាពប៉ុន្តែ ទេ ក្នុងករណីដែលសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យ ឬមានចម្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យ ឬសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ ហើយលើសពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវចាំបាច់ចំពោះសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មឡើយ។

Handwritten mark or signature.

វិធានការកូតតាមអនាម័យត្រូវអនុវត្តតាម៖

- ស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីវិធានការកូតតាមអនាម័យដែលអនុម័តដោយអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ
- លក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល
- លក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

លក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ២៧ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវរៀបចំបង្កើត ពង្រឹងសមត្ថភាព និងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេស ដែលអាចធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃការបំពេញសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ដើម្បីគាំទ្រការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការអនុវត្តស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីវិធានការកូតតាមអនាម័យ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

មាត្រា ២៨ .-

ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យលើរាល់ទំនិញនាំចេញ នាំចូលជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញនាំចេញ នាំចូលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍គ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

មាត្រា ២៩ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យបំពេញការងារដូចខាងក្រោម៖

- ១- ត្រួតពិនិត្យរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលកំពុងតែដាំដុះ រក្សាទុកក្នុងឃ្លាំង ដើម្បីរាយការណ៍ពីស្ថានភាពនៃការបង្កការផ្ទុះឡើង ឬការរាលដាលឆ្លងនៃសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យដែលត្រូវហាមឃាត់។
- ២- ត្រួតពិនិត្យទំនិញជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលត្រូវនាំចូល នាំចេញ ដើម្បីកំណត់ផលប៉ះពាល់ និងចាំបាច់ត្រូវបញ្ជាក់ពីស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃនៃទំនិញ ដែលបានបញ្ជូនតាមរយៈការដកយកសំណាកដើម្បីវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។

- ៣- ត្រួតពិនិត្យកម្រិតសំណល់អតិបរមានៃថ្នាំកសិកម្មនិងសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដែលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិដែលត្រូវនាំចេញឬត្រូវនាំចូលស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

(Handwritten mark)

៤- ត្រូវធានាចំពោះទំនិញព្រមទាំងសម្ភារៈវេចខ្ចប់ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ ទឹកនៃឆ្នេរសន្និធិទំនិញ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងផ្ទុកទំនិញដែលត្រូវនាំចេញឬត្រូវនាំចូល ត្រូវបានរម្ងាប់សមាសភាពចង្រៃ។

៥- ត្រូវធានាចំពោះសំណល់ដែលត្រូវបោះចោលបានមកពីដើងហោះហើរដែលមកដល់ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងទឹកនៃឆ្នេរដែលកែច្នៃ ឬលាងសម្អាតរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និង ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលបានធ្វើការនាំចូល មិនបណ្តាល ឱ្យមានការគំរាមកំហែងចំពោះធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឡើយ។

៦- ទទួលពាក្យស្នើសុំត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ដោយត្រូវពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ឯកសារ ពាក់ព័ន្ធក្នុងពាក្យស្នើសុំវាយតម្លៃហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យ នាំចូល ឬផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត។

៧- អង្កេត តាមដាន និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនូវព័ត៌មានស្តីពីស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយត្រូវផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានទាំងនេះជាប្រចាំជាមួយមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅតាមបណ្តារាជធានី ខេត្ត នៅការិយាល័យសាខាកូតតាមអនាម័យប្រចាំតំបន់ ឬនៅ ស្ថានីយកូតតាមចត្តាឡីស័ក និងទឹកនៃឆ្នេរបំពេញសមត្ថកិច្ចផ្សេងទៀត។

៨- ស្រាវជ្រាវនិងស្នើសុំព័ត៌មានឬឯកសារពាក់ព័ន្ធនៅពេលកើតមានករណីសង្ស័យដែល រំលោភលើលក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។ នៅពេលចាំបាច់ ត្រូវអនុវត្ត វិធានការក្រោយពេលត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីតាមដានសន្តិសុខកូតតាមអនាម័យ ស្របតាមនីតិវិធីនៃ ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ។

៩- បំពេញការងារផ្សេងទៀតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការត្រួតពិនិត្យ និងការអនុវត្តវិធានការកូតតាម អនាម័យ។

មាត្រា ៣០ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ មានសិទ្ធិបដិសេធឬ ចាត់វិធានការក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការត្រួតពិនិត្យលើទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ដូចខាងក្រោម៖

១- មិនអនុញ្ញាតឱ្យនាំចូល នាំចេញនូវរាល់ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ដែលមិនបានឆ្លើយតបចំពោះវិធាននិងលក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

២- បដិសេធការនាំចេញនូវរាល់ទំនិញដែលមិនគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យ នៃប្រទេសនាំចូល។

យុកសអសុពលភាពចំពោះវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យដែលចេញដោយអាជ្ញាធរ មិនមែនមន្ត្រីនៃប្រទេសផ្សេងទៀតក្នុងករណីបានត្រួតពិនិត្យឃើញវត្តមាននៃសមាសភាពចង្រៃ ក្នុងកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ។ បង្កគ្រោះថ្នាក់នៅលើទំនិញនាំចូល។

(Handwritten mark)

មាត្រា ៣១ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រ កូតតាមអនាម័យនាំចូល ឬផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញ ឬសម្រាប់ ការនាំចេញទៅវិញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុ នៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត ស្របតាមគំរូវិញ្ញាបនបត្រដែលប្រើជាសកលក្រោម អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ។

ក្នុងករណីវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យ ត្រូវបានបាត់បង់ឬខូចខាតដោយមូលហេតុជាក់លាក់ ណាមួយនៅក្នុងរយៈពេលសុពលភាព ប្រតិបត្តិការនាំចូលឬនាំចេញ ត្រូវរាយការណ៍និងស្នើសុំ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ដើម្បីចេញវិញ្ញាបនបត្រកូតតាម អនាម័យជំនួសវិញ្ញាបនបត្រច្បាប់ចម្លងតាម ។

មាត្រា ៣២ .-

មុខទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាតនាំចេញ នាំចូល ឬវិញ្ញាបនបត្រកូតតាម អនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញ នាំចូល ពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវកំណត់ដោយ អនុក្រឹត្យពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ជីទំនិញហាមឃាត់និងជាប់កម្រិតកំណត់។

មាត្រា ៣៣ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ និងការិយាល័យសាខា កូតតាមអនាម័យប្រចាំតំបន់ មានសិទ្ធិប្រើត្រាកូតតាមអនាម័យសម្រាប់វាយសម្គាល់លើវិញ្ញាបនបត្រ កូតតាមអនាម័យដែលត្រូវចេញសម្រាប់ប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និង ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតស្របតាមច្បាប់នេះ។

សិទ្ធិប្រើត្រានិងគំរូត្រាកូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ៣៤ .-

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសមាហរណកម្មតំបន់និងអន្តរជាតិ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពារ រុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវជំរុញការអនុវត្តវិញ្ញាបនកម្មកូតតាមអនាម័យអេឡិចត្រូនិកនៅក្នុង នីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យចំពោះទំនិញនាំចូល នាំចេញ ឬនាំចេញទៅវិញ។

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ មានសិទ្ធិអនុវត្តការ ត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យចំពោះប្រតិបត្តិករដែលធ្វើសេចក្តីប្រកាសតាមរយៈអេឡិចត្រូនិកអំពី ទំនិញរបស់ខ្លួនថាបានគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃ

នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការអនុវត្តវិញ្ញាបនកម្មកូតតាមអនាម័យអេឡិចត្រូនិកត្រូវ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

200

មាត្រា ៣៥ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានទិន្នន័យកូតតាមអនាម័យ តាមរយៈការតភ្ជាប់បណ្តាញការងាររបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យដែលបំពេញសមត្ថកិច្ចតាមបណ្តាទីកន្លែងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើតជាបញ្ជីជាតិកូតតាមអនាម័យ។

ការបង្កើតបញ្ជីជាតិកូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ៣៦ .-

នីតិវិធីសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យលើទំនិញនាំចូល នាំចេញ នាំចេញទៅវិញ និងទំនិញឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ផ្នែកទី ២

ការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើទំនិញនាំចេញ នាំចូល

មាត្រា ៣៧ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវអនុវត្តការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃចំពោះរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលបម្រុងធ្វើការនាំចូល។

ការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវអនុវត្តនៅពេលស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចូល ឬនៅមុនពេលនាំចូលទំនិញ ដើម្បីកំណត់រកមុខសញ្ញាសមាសភាពចង្រៃដែលអាចបង្កហានិភ័យ និងកំណត់វិធានការគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃនៅពេលនាំចូល។

មាត្រា ៣៨ .-

ក្នុងករណីចាំបាច់ឬនៅពេលមានការអញ្ជើញពីប្រទេសនាំចេញណាមួយដើម្បីបំពេញសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យនៃអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ អាចអនុវត្តការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ធ្វើការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យនិងធ្វើវិញ្ញាបនកម្មរួមគ្នានៅលើដែនដីនៃប្រទេសនាំចេញដោយផ្ទាល់ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលបានព្រមព្រៀង។

រដ្ឋភាគីនៃប្រទេសនាំចេញ ត្រូវទទួលបន្ទុករាល់ចំណាយនៅក្នុងដំណើរការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៣៩ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ អាចអនុវត្តការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃរបស់ភាគីប្រទេសនាំចូល ឬតាមរយៈលិខិតុបករណ៍ព្រមព្រៀងគ្នារវាងរដ្ឋភាគីនាំចេញ។

Handwritten mark or signature.

ក្នុងករណីចាំបាច់ រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសនាំចូលអាចអនុវត្តការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាព ចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយផ្ទាល់ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលបានព្រមព្រៀង។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសនាំចេញ ត្រូវទទួលបន្ទុករាល់ចំណាយនៅក្នុង ដំណើរការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ លើផលិតផលបម្រុងនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា។

មាត្រា ៤០ .-

នីតិវិធីក្នុងការធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើផលិតផលបម្រុងនាំចូលឬនាំចេញ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ផ្នែកទី ៣

ការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យលើទំនិញនាំចូល

មាត្រា ៤១ .-

ក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការបង្កនិងការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃភូតតាមអនាម័យ អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់លក្ខខណ្ឌតម្រូវ ភូតតាមអនាម័យនិងវិធានការភូតតាមអនាម័យ លើការនាំចូលរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និង ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យ ដោយផ្អែកតាមស្តង់ដារឬយុត្តិកម្មបច្ចេកទេស អន្តរជាតិជាធរមាន។

យោងតាមលក្ខខណ្ឌផ្លាស់ប្តូរប្រស្ថានការណ៍ថ្មីកើតមានឡើង អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុក ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ អាចកែសម្រួលឬដកចេញនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតតាមអនាម័យ និងវិធានការភូតតាមអនាម័យព្រមទាំងការហាមឃាត់លើការនាំចូលជាការចាំបាច់។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទអាចវាយតម្លៃនិងទទួលយកវិធានការភូតតាម អនាម័យជំនួសដែលស្នើដោយអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ នៃប្រទេសនាំចេញដែលមានតម្លៃសមមូលចំពោះវិធានការភូតតាមអនាម័យដែលតម្រូវតាមកថាខណ្ឌ ទី១នៃមាត្រានេះ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចុះផ្សាយជាផ្លូវការនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតតាម អនាម័យ ការហាមឃាត់ និងការកែប្រែទាំងឡាយ។

មាត្រា ៤២ .-

នៅមុនពេលធ្វើប្រតិបត្តិការនាំចូលទំនិញជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុ នៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត អ្នកនាំចូលត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតតាម អនាម័យនាំចូលនៅអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ដោយ បញ្ជូនឯកសារពាក់ព័ន្ធទំនិញដែលត្រូវនាំចូល និងត្រូវបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់

ការវាយតម្លៃលើពាក្យស្នើសុំ ត្រូវអនុលោមតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិជាធរមាន និងត្រូវអនុវត្ត ការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីកំណត់លក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យដែលត្រូវអនុវត្ត លើទំនិញទាំងនោះ។

មាត្រា ៤៣ .-

អ្នកនាំចូលអាចនាំចូលទំនិញមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានដោយត្រូវគោរពតាម លក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

១- ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យនាំចូលដែលចេញដោយអង្គការជំនាញទទួល បន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ហើយអ្នកនាំចូលត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់ រួមជាមួយការបង់កម្រៃសេវាសាធារណៈសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យឬសម្រាប់សេវា កម្មពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

២- ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេស នាំចេញនៅមុនពេលដែលទំនិញត្រូវបាននាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៣- ត្រូវមានភ្ជាប់ជាមួយនូវវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មឬធុបនកម្មលើទំនិញ ក្នុង ករណីបានអនុវត្តដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសនាំចេញឬឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត តាមការចាំបាច់។

៤- ត្រូវធ្វើការនាំចូលនូវទំនិញរបស់ខ្លួនតាមច្រកទ្វារដែលបានអនុញ្ញាតនៅក្នុងវិញ្ញាបនបត្រ កូតតាមអនាម័យនាំចូល។

៥- ត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាសអំពីការមកដល់នូវទំនិញរបស់ខ្លួន ដើម្បីស្នើសុំការត្រួតពិនិត្យ កូតតាមអនាម័យស្របតាមនីតិវិធីជាធរមាន។

មាត្រា ៤៤ .-

រាល់ទំនិញជារុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាម អនាម័យផ្សេងទៀតអាចត្រួតពិនិត្យនៅអាកាសយានដ្ឋាន កំពង់ផែ ឃ្នាំង ឬទីលានសន្និធិតាម គោលការណ៍ហានិភ័យស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

មាត្រា ៤៥ .-

ក្នុងកាលៈទេសៈជាក់លាក់ ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យចំពោះរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតអាចត្រូវលើកលែង និងអនុញ្ញាត ឱ្យនាំចូល ដោយផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

១- លទ្ធផលវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃដែលបញ្ជាក់ថាមានសុវត្ថិភាពនិងសន្តិសុខ កូតតាមអនាម័យចំពោះទំនិញ។

២- គុណភាពនៃទំនិញ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយស្តង់ដារគុណភាពអន្តរជាតិ។

៣- ប្រតិបត្តិករបានបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវគ្រប់គ្រាន់ ឬសមមូល ឬបានបំពេញលក្ខខណ្ឌ តម្រូវគ្រប់គ្រាន់ប្រកាសអេឡិចត្រូនិកនូវទំនិញដែលត្រូវនាំចូល។

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៤៦ .-

ក្នុងករណីលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ត្រូវបានបញ្ជាក់ថាទំនិញមានឯកសារអម ត្រឹមត្រូវនិងគ្រប់គ្រាន់ ហើយទំនិញនោះពុំមានហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យឬ សមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យបង្កគ្រោះថ្នាក់ណាមួយ អ្នកនាំចូល ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការ នាំចូលទំនិញទាំងនោះមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្របតាមនីតិវិធីជាធរមាន។

មាត្រា ៤៧ .-

ក្នុងករណីលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ បានបង្ហាញនូវហានិភ័យនៃការរាលដាល ឆ្លងសមាសភាពចង្រៃទំនិញទាំងនោះ ផ្នែកខ្លះឬទំនិញទាំងមូលនឹងត្រូវឃាត់ទុក ដើម្បីសម្រេចចាត់ វិធានការដូចខាងក្រោម៖

- ១- ត្រូវអនុវត្តវិធានការកូតតាមអនាម័យសមស្របដើម្បីកម្ចាត់ចោលនូវហានិភ័យ។
- ២- ត្រូវធ្វើការនាំចេញទៅប្រភពដើមវិញ។
- ៣- ត្រូវប្រកាសជាទំនិញមិនអាចលក់ចែកចាយបាន។
- ៤- ត្រូវចាត់វិធានការបំផ្លាញចោល។

មាត្រា ៤៨ .-

ក្រោយពេលទំនិញត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬក្រោយពេល បានធ្វើប្រតិបត្តិកម្មចំពោះទំនិញនាំចូលរួច ក្នុងករណីមានផ្នែកខ្លះនៃទំនិញត្រូវបានខូចខាតនៅក្នុង រយៈពេលដំណើរការត្រួតពិនិត្យនោះ ឬត្រូវបានរកឃើញទំនិញខ្លះដែលមិនបានធ្វើប្រតិវិធីនិង កំពុងប្រឈមចំពោះការខូចខាតដែលបង្កដោយសមាសភាពចង្រៃ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ មានសមត្ថកិច្ច ត្រូវចាត់វិធានការបំផ្លាញចោលជាបន្ទាន់។

ផ្នែកទី៤

ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យលើទំនិញនាំចេញ និងទំនិញនាំចេញនៅវិញ

មាត្រា ៤៩ .-

ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី១០(ដប់)ថ្ងៃនៅមុនពេលធ្វើការនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាក់មួវត្រូវនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត ដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌកូតតាមអនាម័យរបស់ប្រទេសនាំចូល អ្នកនាំចេញត្រូវ៖

- ១- ដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញ។
  - ២- ត្រូវផ្តល់នូវឯកសារពាក់ព័ន្ធស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ។
  - ៣- រៀបចំទំនិញឱ្យបានរួចជាស្រេចសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យនិងការធ្វើ តេស្តបនកម្ម ឬការធ្វើតេស្ត តាមការចាំបាច់។
- ក្នុងប្រាក់កម្រៃសេវាសាធារណៈសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យឬសម្រាប់ ការធ្វើតេស្តបនកម្មផ្សេងទៀត។

មាត្រា ៥០ .-

នៅពេលដែលទំនិញត្រូវបានដឹកជញ្ជូនចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយបន្ទាប់មក ត្រូវធ្វើការនាំចេញទៅវិញទៅប្រទេសមួយទៀត អ្នកនាំចេញត្រូវ៖

- ១- ដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតតាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញ។
- ២- ផ្តល់នូវឯកសារទាំងឡាយដែលតម្រូវសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញ។
- ៣- បង់កម្រៃសេវាសាធារណៈសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញ រួមមានការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យលើទំនិញ និងការចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតតាមអនាម័យ។
- ៤- បង់លក្ខណៈសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យលើទំនិញ។

មាត្រា ៥១ .-

បន្ទាប់ពីបានត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យជូនអ្នកនាំចេញរួច អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិ និងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតតាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញនូវទំនិញ ដោយត្រូវបញ្ជាក់ជាចាំបាច់នូវប្រទេសប្រភពដើមនៃទំនិញដែលធ្វើការដឹកជញ្ជូន និងត្រូវផ្អែកតាមហេតុផលដូចខាងក្រោម៖

- ១- ទំនិញពុំមានសញ្ញាហានិភ័យចម្លងសមាសភាពចង្រៃ។
- ២- លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតតាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូលមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែល ឬមានលក្ខខណ្ឌទាបជាងលក្ខខណ្ឌកំណត់ដោយប្រទេសនាំចេញ។
- ៣- បណ្តាឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់មានសង្គតិភាពជាមួយលក្ខខណ្ឌភូតតាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល។

មាត្រា ៥២ .-

អ្នកនាំចេញអាចនាំចេញទៅវិញនូវទំនិញរបស់ខ្លួនបន្ទាប់ពីបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រភូតតាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញទៅវិញដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលបានកំណត់សម្រាប់ការរក្សាសន្តិសុខភូតតាមអនាម័យនៃទំនិញនៅក្រោយពេលចេញវិញ្ញាបនបត្រឬនៅមុនពេលធ្វើការនាំចេញទៅវិញ។

ផ្នែកទី ៥

ការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យលើទំនិញឆ្លងកាត់

មាត្រា ៥៣ .-

ការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យចំពោះរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលធ្វើការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានអនុវត្តស្របតាមនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

ចំពោះទំនិញដែលឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមិនតម្រូវឱ្យមានវិញ្ញាបនបត្រភូតតាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចូលឡើយ ក្នុងករណី៖

- ១- ទំនិញត្រូវបានរឹចខ្ជប់ក្នុងស្ថានភាពប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនិងគ្មានហានិភ័យនៃការប្រមូលសមាសភាពចង្រៃដែលអាចកើតមាននៅក្នុងទំនិញនោះ។

២- ទំនិញរួមជាមួយឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ ឆ្លើយតបជាមួយលក្ខខណ្ឌកូតតាមអនាម័យ របស់ប្រទេសគោលដៅ។

៣- វិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យនៃប្រទេសប្រកបដោយ មានសង្គតិភាពជាមួយនឹងទំនិញ។

មាត្រា ៥៤ .-

រាល់ទំនិញជាកូតតាម ផលិតផលកូតតាម និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត ត្រូវវេចខ្ចប់ឱ្យបានគត់មត់ល្អ ធានាមិនរលើករហែក ហើយត្រូវផ្ទុកក្នុងមធ្យោបាយផ្ទុកដែលធានាមិនឆ្លុះឆ្លាយនៅក្នុងពេលដឹកជញ្ជូន។

រាល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនទំនិញត្រូវធានាមិនឱ្យកើតមានហានិភ័យរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់នៅតាមផ្លូវដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់។

មាត្រា ៥៥ .-

ម្ចាស់ទំនិញដែលដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវជូនដំណឹងមកអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពារកូតតាមអនាម័យនៅមុនពេលដែលទំនិញទាំងនោះត្រូវមកដល់ច្រកទ្វារ។

ការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ត្រូវអនុវត្តលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ផ្ទៃខាងក្រៅនៃមធ្យោបាយផ្ទុកទំនិញ និងត្រួតពិនិត្យទំនិញ ដោយផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ និងត្រូវជំរុញការងារត្រួតពិនិត្យឱ្យបានឆាប់រហ័ស ដើម្បីសម្រួលដល់ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់បន្ត។

មាត្រា ៥៦ .-

ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថាទំនិញដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យដូចចែងក្នុងមាត្រា ៥៥ នៃច្បាប់នេះមិនឆ្លើយតបតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតតាមអនាម័យដែលបានកំណត់ ទំនិញទាំងនោះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យជាចាំបាច់នៅមុនពេលអនុញ្ញាតឱ្យបន្តការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់។

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ដោយចៃដន្យនៅក្នុងពេលដឹកជញ្ជូនទំនិញដែលបណ្តាលឱ្យមានការបែកបាក់ ឬរលើកសម្ភារៈវេចខ្ចប់ ម្ចាស់ទំនិញត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ដល់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពារកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចដែលនៅជិតបំផុត ឬអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដែលនៅនឹងកន្លែងដើម្បីជួយធ្វើអន្តរាគមន៍និងចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យឡើងវិញជាបន្ទាន់លើទំនិញ និងត្រូវផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យសម្រាប់បន្តការនាំចេញឬការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់។

ជំពូកទី ៦

ការគ្រប់គ្រងការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ

ផ្នែកទី ១

តំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពារកូតតាមអនាម័យមានភារកិច្ចតាមដាន និងរៀបចំវិធានការសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃជាប្រចាំឬតាមដំណាក់កាលចំពោះការចេញចេញ

រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាក់លាក់នៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត ដើម្បីចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការបង្ក ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយ ឬត្រូវចាត់វិធានការលុបបំបាត់សមាសភាពចង្រៃតាមការចាំបាច់។

នៅពេលស្រាវជ្រាវរកឃើញប្រភពបង្កសមាសភាពចង្រៃណាមួយ ឬការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យ ឬសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងតំបន់ណាមួយក្រោម ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពី ករណីរកឃើញនេះជាបន្ទាន់ជូនអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ដើម្បីស្នើសុំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ចេញប្រកាសកំណត់តំបន់ដែលបានអង្កេត ឃើញជាតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យបណ្តោះអាសន្ន។

នៅក្នុងរយៈពេល៣(បី)សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីបានប្រកាសតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ កូតតាមអនាម័យបណ្តោះអាសន្ន អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវស្នើសុំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីចេញប្រកាសតំបន់ឬបរិវេណដែលមាន ការរាលដាលឆ្លង ឬសង្ស័យមានឆ្លងសមាសភាពចង្រៃនោះ ជាតំបន់ហាមឃាត់ដើម្បីជំរុញការអនុវត្ត វិធានការកូតតាមអនាម័យជាបន្ទាន់។

មាត្រា ៥៨ .-

នៅទីកន្លែងដែលចេញប្រកាសកំណត់ជាតំបន់ហាមឃាត់ អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការ ការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវចាត់វិធានការដូចខាងក្រោម៖

- ១- ផ្សព្វផ្សាយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវខ្លឹមសារប្រកាសកំណត់ជាតំបន់ហាមឃាត់ដែល បញ្ជាក់នូវ៖
  - ទំហំតំបន់ហាមឃាត់ច្បាស់លាស់និងការតម្រូវក្នុងការចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យចំពោះ ម្ចាស់ឬអ្នកកាន់កាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ
  - កំណត់រយៈពេលសមស្របសម្រាប់ការហាមឃាត់
  - លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការចេញប្រកាសជាថ្មីនៅពេលសមាសភាពចង្រៃត្រូវបានលុបបំបាត់ ទាំងស្រុង។
- ២- បិទផ្សាយបដិរូបភាព ផ្លាកសញ្ញាសម្គាល់តំបន់ហាមឃាត់ សេចក្តីជូនដំណឹង ឬទម្រង់ ប្រហាក់ប្រហែលនៅជុំវិញតំបន់ដែលត្រូវហាមឃាត់។
- ៣- ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំនូវស្ថានភាពសមាសភាពចង្រៃក្នុងតំបន់ហាមឃាត់ និងត្រូវ ជំរុញការអនុវត្តវិធានការកូតតាមអនាម័យដោយមិនបណ្តោយឱ្យការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ អាចអូសបន្លាយពេលវេលាយូរឡើយ។

មាត្រា ៥៩ .-

ពេលដែលការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃត្រូវបានគ្រប់គ្រងនិងលុបបំបាត់ អង្គការ ជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យត្រូវស្នើសុំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ ដើម្បីចេញប្រកាសវិសាយចោលតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃឬតំបន់ហាម

AP

ឃាត់វិញ និងត្រូវផ្សព្វផ្សាយទៅដល់ម្ចាស់កសិដ្ឋាននិងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលរងផលប៉ះពាល់ នៅក្នុងតំបន់ទាំងនោះឬត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។

មាត្រា ៦០ .-

ត្រូវបានប្រកាសជាតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ ក្នុងករណីអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការ ការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ៖

- ១- ទទួលស្គាល់តាមរយៈការអង្កេតឃ្នាំមើលច្បាស់លាស់ ថាគ្មានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃ ជាក់លាក់ណាមួយនៅក្នុងតំបន់ឡើយ។
- ២- មានវិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីថែរក្សាជាតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ។
- ៣- មានប្រព័ន្ធឃ្នាំមើលដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ថា លក្ខខណ្ឌសម្រាប់តំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវបានថែរក្សាដដែល។

មាត្រា ៦១ .-

ត្រូវបានប្រកាសជាតំបន់មានសមាសភាពចង្រៃកម្រិតទាប ក្នុងករណីអង្គការជំនាញទទួល បន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ៖

- ១- ទទួលស្គាល់ថាសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងតំបន់មាន កម្រិតទាប។
- ២- មានវិធានការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីរក្សាកម្រិតទាបនៃសមាសភាពចង្រៃ។
- ៣- មានប្រព័ន្ធឃ្នាំមើល ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ថាវត្តមានសមាសភាពចង្រៃ ត្រូវបានទប់ស្កាត់ឱ្យ នៅសល់ក្នុងកម្រិតទាប។

ផ្នែកទី ២

វិធានការកូតតាមអនាម័យ

មាត្រា ៦២ .-

អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ មានសមត្ថកិច្ចចាត់ វិធានការកូតតាមអនាម័យចំពោះតំបន់ណាមួយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលមានការរាលដាល ឆ្លងឬសង្ស័យថាមានការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ តំបន់ដែលគ្មានសមាសភាព ចង្រៃ តំបន់មានសមាសភាពចង្រៃកម្រិតទាបដូចខាងក្រោម៖

- ១- ធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម បោះចោល ឬកម្ទេចចោលនូវទំនិញ រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទំនិញ ជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតរួមទាំងការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មលើមធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូន មធ្យោបាយផ្ទុកសម្ភារៈវេចខ្ចប់ និងមធ្យោបាយពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតទោះជាមាន ឬគ្មាន សមាសភាពចង្រៃក្តី ក្នុងគោលដៅថែរក្សាតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ ឬទប់ស្កាត់ឱ្យ នៅសល់ក្នុងកម្រិតទាបតាមការចាំបាច់។
- ២- ធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃតាមការចាំបាច់។

Handwritten mark or signature.

៣- ហាមឃាត់ឬអនុញ្ញាតដោយភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌចំពោះការធ្វើចរាចរណ៍នៅក្នុងតំបន់ ឬទៅមកពីតំបន់ដទៃទៀតនូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត។

៤- ហាមឃាត់ការធ្វើការដាំដុះ ឬការដាំដុះឡើងវិញនូវរុក្ខជាតិ ឬដំណាំនៅក្នុងទឹកនៃផ្ទះដែលកំពុងរងការរាតត្បាតដោយសមាសភាពចង្រៃ។

៥- អនុវត្តវិធានការកូតតាមអនាម័យដទៃទៀតតាមការចាំបាច់។

មាត្រា ៣ .-

ការនាំយកសំណាកសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ពីតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ ទៅតំបន់ដែលគ្មានការរាតត្បាតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើការវិភាគ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

ការដឹកជញ្ជូនទំនិញចេញ ចូល ឬឆ្លងកាត់តំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់មានប្រកាសលុបចោលតំបន់ហាមឃាត់ជាថ្មីរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ៤ .-

ដោយយោងតាមរបាយការណ៍របស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចដែលបានអង្កេត វាយតម្លៃ ឬអះអាងថាស្ថានភាពរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងតំបន់ណាមួយជាករណីផ្ទះសមាសភាពចង្រៃកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវរាយការណ៍ជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីស្នើសុំចេញប្រកាសស្តីពីករណីគ្រោះបន្ទាន់កូតតាមអនាម័យដែលត្រូវជំរុញការចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យគ្រាអាសន្ន។

វិធានការកូតតាមអនាម័យគ្រាអាសន្ន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ៥ .-

ផលិតផលឈើកែច្នៃឬមិនទាន់កែច្នៃ មធ្យោបាយផ្ទុក សំបកវេចខ្ចប់ ឬប៉ាឡែតទ្រទំនិញដែលផលិតអំពីឈើចាំបាច់ ត្រូវឆ្លងកាត់ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មកូតតាមអនាម័យ ដោយអនុលោមតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីវិធានការកូតតាមអនាម័យចំពោះផលិតផលឈើ និងកំណត់សញ្ញាសម្គាល់អន្តរជាតិជាធរមាន។

មាត្រា ៦ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលជាម្ចាស់នៃទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យឬមន្ត្រីគ្រឹះស្ថាន ត្រូវបង្កលក្ខណៈឱ្យមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ អាចចូលក្នុងគ្រឹះស្ថានផលិតកម្ម ឬរោងចក្រ ឬរោងសន្និធិ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងមធ្យោបាយផ្ទុកគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីបំពេញសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យឬចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យ ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់

Handwritten mark or signature.

ម្ចាស់ អ្នកកាន់កាប់ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាម អនាម័យគ្រប់ប្រភេទ មានកាតព្វកិច្ចអនុវត្តវិធានការបន្ទាន់នៅក្នុងការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លង សមាសភាពចង្រៃណាមួយនៅពេលដែលបុគ្គលនោះបានឃើញឬបានដឹងថាទំនិញជាកម្មសិទ្ធិ របស់ខ្លួន ត្រូវបានបំផ្លាញដោយសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យ។

ម្ចាស់កសិដ្ឋាន ម្ចាស់ដី ឬម្ចាស់គ្រឹះស្ថានទាំងឡាយដែលបានឃើញ ឬសង្ស័យថាអចលនទ្រព្យ ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ឬស្ថិតក្រោមសិទ្ធិទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន មានវត្តមានឬកំពុងយាយីដោយ សមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យណាមួយ ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ជូនអង្គភាពជំនាញទទួល បន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យដែលនៅជិតបំផុត ដើម្បីជួយអន្តរាគមន៍ចាត់វិធានការ កូតតាមអនាម័យជាបន្ទាន់។

មាត្រា ៦៧ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ មានសិទ្ធិជូនដំណឹងទៅ ម្ចាស់កសិដ្ឋាន ម្ចាស់ដី ឬម្ចាស់គ្រឹះស្ថានណាមួយ ដើម្បីតម្រូវឱ្យចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យនៅ ក្នុងបរិវេណអចលនទ្រព្យរបស់ខ្លួន។

ក្នុងករណីម្ចាស់ ឬអ្នកកាន់កាប់អចលនទ្រព្យបដិសេធមិនព្រមអនុវត្តតាមសេចក្តីជូនដំណឹង ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចមាន សិទ្ធិសាកសួរ និងបញ្ជាក់ជូនម្ចាស់អចលនទ្រព្យនោះអំពីភាពចាំបាច់នៃការអនុវត្តវិធានការកូតតាម អនាម័យដែលត្រូវបំផ្លាញចោលនូវរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យ កូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ។

មាត្រា ៦៨ .-

ម្ចាស់កសិដ្ឋាន ម្ចាស់ដី ឬម្ចាស់គ្រឹះស្ថាន ត្រូវទទួលបន្ទុកលើការខាតបង់ដោយគ្មានសំណង ជួសជុលការខូចខាតចំពោះធនធានរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យ កូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតរបស់ខ្លួនដែលត្រូវបំផ្លាញចោលនៅក្នុងការអនុវត្តវិធានការកូតតាម អនាម័យ។

មាត្រា ៦៩ .-

នៅពេលដឹកជញ្ជូនទំនិញជាប់បញ្ញត្តិក្នុងករណីជួបគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ឬកញ្ចប់ទំនិញ ត្រូវបានរំហែក ធ្លុះធ្លាយដែលបង្កភាពរាយប៉ាយមកខាងក្រៅនូវទំនិញជាប់បញ្ញត្តិទាំងនោះ ម្ចាស់ឬ អ្នកទទួលខុសត្រូវលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ឬលើទំនិញ ត្រូវជូនព័ត៌មានជាបន្ទាន់ជូនអង្គភាពជំនាញ ទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យដែលនៅជិតបំផុតឬអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននៅនឹង កន្លែង ដើម្បីជួយអន្តរាគមន៍និងចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យជាបន្ទាន់។

មាត្រា ៧០ .-

ម្ចាស់កសិដ្ឋានគ្រប់រូបមានកាតព្វកិច្ចជូនព័ត៌មានឬដំណឹងជាបន្ទាន់ជូនអង្គភាពជំនាញទទួល បន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យដែលនៅជិតបំផុតឬអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននៅនឹងកន្លែង ដើម្បីជួយអន្តរាគមន៍និងចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យជាបន្ទាន់។

Handwritten mark or signature.

១- មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោកគ្រប់ប្រភេទដែលផ្ទុកនូវទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យ កូតតាមអនាម័យដែលបានឆ្លុះឆ្លាយនិងធ្លាក់រាយប៉ាយនៅលើទីតាំងណាមួយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា។

២- នាវា កាណូត ទូក ឬមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្លូវទឹកណាមួយដែលផ្ទុកនូវទំនិញជាកម្មវត្ថុ នៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យដែលបានឆ្លុះឆ្លាយនិងធ្លាក់ចូលក្នុងដែនទឹកនៃព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា។

៣- យន្តហោះឬមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាសគ្រប់ប្រភេទដែលបានទម្លាក់នូវទំនិញ ជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ចុះមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៧១ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវកំណត់ទីកន្លែងសមស្របសម្រាប់ការបង្កើត ស្ថានីយកូតតាមចត្តាឡីស័កដើម្បីរក្សាទុកសំណាកទំនិញ រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជា កម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ព្រមទាំងសម្ភារៈនាំចូលផ្សេងៗទៀតសម្រាប់ការធ្វើវិភាគ ហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ ការអង្កេតស្រាវជ្រាវ ការធ្វើតេស្ត ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម ឬការបំផ្លាញចោល។

មាត្រា ៧២ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សម្របសម្រួលនិងសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន ជាតិ អង្គការអន្តរជាតិឬតំបន់ដែលពាក់ព័ន្ធ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន ដើម្បី ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនូវវិធានការកូតតាមអនាម័យដែលអាចប្រែប្រួលតាមហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ និងសក្តានុពលផ្ទុះសមាសភាពចង្រៃស្របតាមព្រឹត្តិការណ៍កូតតាមអនាម័យ។

មាត្រា ៧៣ .-

ក្នុងគោលបំណងនៃការគ្រប់គ្រងការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃគ្រប់រូបភាព ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចេញប្រកាសស្តីពី៖

- ១- វិធានការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យ និងការលុប បំបាត់សមាសភាពចង្រៃមិនមែនកូតតាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ។
- ២- វិធានការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លង ការនាំចូល និងការលុបបំបាត់សមាសភាពចង្រៃ ប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្នានពាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះនិង បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។
- ៣- ការបង្កើតនិងវិធានការថែទាំតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃ និងតំបន់មានសមាសភាព ចង្រៃកម្រិតទាប។

ជំពូកទី ៧

បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃនិងការវិនិច្ឆ័យតូតតាមសមាសភាពចង្រៃ

មាត្រា ៧៤ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវសិក្សា រៀបចំ និង ធ្វើបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃតាមក្រុមប្រភេទដំណាំរុក្ខជាតិតាមតំបន់ដែលរាតត្បាត និងតាម កម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ដោយធ្វើការចាត់ថ្នាក់ជាក្រុមសមាសភាព

(Handwritten mark)

ចង្រៃភូតតាមអនាម័យ សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតតាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ និងសមាសភាព
ចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ ដោយអនុលោមតាមស្តង់ដារនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ។

បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃភូតតាមអនាម័យ សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតតាមអនាម័យជាប់
បញ្ញត្តិ និងសមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវបានប្រើក្នុងការធ្វើវិភាគហានិភ័យទំនិញបម្រុង
នាំចូលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យ។

បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃក្នុងស្រុក ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលបណ្តាសមាសភាពចង្រៃទាំងអស់ដែល
យាយីលើគ្រប់ក្រុមប្រភេទដំណាំឬរុក្ខជាតិដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវ
បានប្រើជាបញ្ជីមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃទំនិញបម្រុងនាំចេញពី
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៧៥ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវចងក្រងបញ្ជីឬធ្វើ
បច្ចុប្បន្នកម្មនៃបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃភូតតាមអនាម័យ សមាសភាពចង្រៃមិនមែនភូតតាមអនាម័យ
ជាប់បញ្ញត្តិ សមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ និងសមាសភាពចង្រៃក្នុងស្រុកសម្រាប់ការប្រើជាផ្លូវការ
នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងភូតតាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវសិក្សាស្រាវជ្រាវ
តាមការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្ម និងការធ្វើវិនិច្ឆ័យភូតតាមសមាសភាពចង្រៃ ដោយផ្ដោតទៅលើការ
ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មប្រភេទសមាសភាពចង្រៃដែលមានវត្តមានថ្មីៗនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងភូតតាមអនាម័យ
ក្នុងនោះត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសមាសភាពចង្រៃប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្លានពានដែលត្រូវចាត់
ថ្នាក់ក្នុងបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃគ្រោះថ្នាក់។

បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃរួមជាមួយផ្នែកបច្ចុប្បន្នកម្ម ត្រូវផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយចំពោះ
អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង
នេសាទរាជធានី ខេត្ត ម្ចាស់កសិដ្ឋាន សហគមន៍កសិកម្ម និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតជាផ្នែកមួយ
សម្រាប់ការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ។

មាត្រា ៧៦ .-

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការចងក្រងបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រសួងកសិកម្ម
រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សម្របសម្រួលនិងសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវ
ពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យនិងសំណាកសមាសភាពចង្រៃលើគ្រប់ក្រុមប្រភេទដំណាំឬរុក្ខជាតិ
នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវបង្កើតបណ្ណាល័យសមាសភាពចង្រៃ ដើម្បី
ត្រួតពិនិត្យសំណាកសមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងប្រើជាសំណាក
ក្នុងការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។

36

មាត្រា ៧៧ .-

បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងភូតគាមអនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ៧៨ .-

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងភូតគាមអនាម័យប្រកបដោយលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវបង្កើតមណ្ឌលនិងអនុមណ្ឌលវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃស្ថិតក្រោមអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យដូចខាងក្រោម៖

១- មណ្ឌលវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃដែលមានមុខងារជាមន្ទីរពិសោធន៍ ក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្ម និងធ្វើវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃនៅថ្នាក់ជាតិ ស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិនៃវិធានការភូតគាមអនាម័យ។

២- អនុមណ្ឌលវិនិច្ឆ័យភូតគាមសមាសភាពចង្រៃដែលត្រូវបង្កើតឡើងនៅគ្រប់ការិយាល័យសាខាភូតគាមអនាម័យប្រចាំតំបន់ដែលមានសក្តានុពលរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ។

មាត្រា ៧៩ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ គឺជាអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចតែមួយគត់ដែលទទួលខុសត្រូវនិងមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើសំណាកសមាសភាពចង្រៃចេញទៅក្រៅប្រទេសដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្ម ឬកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មឡើងវិញ និងធ្វើវិនិច្ឆ័យសមាសភាពចង្រៃ។

ជំពូកទី៨

**ការស្រាវជ្រាវនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពការការពាររុក្ខជាតិ
និងភូតគាមអនាម័យ**

មាត្រា ៨០ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវគាំទ្រនិងជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីស្រាវជ្រាវនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពភូតគាមអនាម័យដូចខាងក្រោម៖

- ១- ការស្រាវជ្រាវប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានទិន្នន័យភូតគាមអនាម័យ។
- ២- ការស្រាវជ្រាវអំពីសមាសភាពចង្រៃ ការវិភាគហានិភ័យ និងការចាត់វិធានការភូតគាមអនាម័យ។
- ៣- ការស្រាវជ្រាវអំពីហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតគាមអនាម័យ។

៤- ការពង្រឹងសមត្ថភាពភូតគាមអនាម័យនិងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេសការពាររុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

៥- ការពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សនិងការលើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិរបស់មន្ត្រីជំនាញស្រាវជ្រាវរុក្ខជាតិនិងភូតគាមអនាម័យ។

(Handwritten mark)

៦- ការផ្សព្វផ្សាយអប់រំនិងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ និងភូតតាមអនាម័យ។

៧- ការងារស្រាវជ្រាវផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការពង្រឹងសមត្ថភាពភូតតាមអនាម័យ។

មាត្រា ៨១ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងមានវិជ្ជាជីវៈជំនាញដែល បានទទួលស្គាល់ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន មានសិទ្ធិស្នើសុំផ្តល់សេវាកម្មភូតតាមអនាម័យឬផ្តល់ សេវាកម្មអន្តរាគមន៍ពាក់ព័ន្ធវិធានការភូតតាមអនាម័យដូចខាងក្រោម៖

- សេវាកម្មប្រព្រឹត្តិកម្មភូតតាមអនាម័យគ្រប់ប្រភេទ
- ការបង្កើតមន្ទីរពិសោធន៍និងស្ថានីយពិសោធន៍
- អ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នកធ្វើវិភាគ អ្នកធ្វើពិសោធន៍ បុគ្គលិកបច្ចេកទេស
- សេវាកម្មផ្សេងទៀតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃវិធានការភូតតាមអនាម័យ ដោយអនុលោមតាម បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើសេវាកម្មភូតតាមអនាម័យពាក់ព័ន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ទី១នៃមាត្រានេះ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌតម្រូវស្របតាមនីតិវិធីនិងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

មន្ទីរពិសោធន៍និងស្ថានីយពិសោធន៍ ត្រូវមានការទទួលស្គាល់ពីគ្រឹះស្ថានជាតិឬអន្តរជាតិ សម្រាប់ផ្តល់ការទទួលស្គាល់ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន។

អ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នកធ្វើវិភាគ អ្នកធ្វើពិសោធន៍ បុគ្គលិកបច្ចេកទេស ត្រូវមានការទទួលស្គាល់ ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងការផ្តល់សេវាកម្មភូតតាមអនាម័យ ត្រូវ កំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ជំពូកទី ៩

មូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិ និងភូតតាមអនាម័យ

មាត្រា ៨២ .-

ត្រូវបង្កើតមូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យដែលស្ថិតនៅក្រោម ការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីប្រើក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគាំទ្រវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការភូតតាមអនាម័យ។

ការគ្រប់គ្រងនិងចាត់ចែងមូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៨៣ .-

មូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ មានប្រភពចំណូលដូច

106

- ១- វិភាគទានផ្សេងៗពីរាជរដ្ឋាភិបាល។
- ២- គម្រោងជំនួយពីប្រភពនានា។
- ៣- ប្រាក់ចំណូលសេវាសាធារណៈមួយផ្នែកក្នុងការគ្រប់គ្រងការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ។
- ៤- ប្រាក់ពិន័យមួយផ្នែកដែលបានមកពីការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ។
- ៥- ប្រភពហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត។

មាត្រា ៨៤ .-

មូលនិធិបន្ទាន់សម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ អាចប្រើចំពោះតែសកម្មភាពដូចខាងក្រោម៖

- ១- វិធានការបន្ទាន់ឥតគ្រោងទុកសម្រាប់យុទ្ធនាការជាក់លាក់ ក្នុងការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃ ការកម្ចាត់ឬការលុបបំបាត់ការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃ។
- ២- ការស្រាវជ្រាវអំពីសមាសភាពចង្រៃជាក់លាក់និងការវិភាគហានិភ័យ។
- ៣- ការបង្កើតតំបន់គ្មានសមាសភាពចង្រៃនិងការថែទាំ។
- ៤- ការគ្រប់គ្រងស្ថានភាពជាក់លាក់នៃតំបន់ផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃឬតំបន់ហាមឃាត់។
- ៥- ចលនាផ្សព្វផ្សាយនិងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈសម្រាប់ករណីជាក់លាក់នៃការរាលដាលឆ្លងឬការផ្ទុះឡើងនៃសមាសភាពចង្រៃ។
- ៦- ការបំពេញភារកិច្ចអន្តរជាតិរបស់អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ។
- ៧- សកម្មភាពគាំទ្រចាំបាច់ផ្សេងទៀតដែលសម្រេចដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី ១០

ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានភូតតាមអនាម័យនិងការផ្សព្វផ្សាយ

មាត្រា ៨៥ .-

អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យមានតួនាទីជាសមត្ថកិច្ចជាតិតែមួយគត់ក្នុងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានភូតតាមអនាម័យដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធចំពោះផលប្រយោជន៍ជាតិ។

មាត្រា ៨៦ .-

រាល់ការផ្សព្វផ្សាយ ការធ្វើបង្ហាញ ឬការផ្សព្វផ្សាយតាមរូបភាពផ្សេងទៀតអំពីការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិឬវិធានការភូតតាមអនាម័យ អំពីការប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិ និងការផ្សព្វផ្សាយផ្សេងទៀតដែលមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិឬវិធានការភូតតាមអនាម័យ ត្រូវតែរងការត្រួតពិនិត្យ ការសិក្សាលើទិដ្ឋភាពបច្ចេកទេស និងការទទួលយកសេចក្តីវាយតម្លៃពីអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ។

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៨៧ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយអប់រំនិងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យនៅក្នុងផលិតកម្មកសិកម្ម និងក្នុងពាណិជ្ជកម្មរុក្ខជាតិ និងផលិតផលរុក្ខជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវអនុវត្តការងារផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ ណែនាំការងារអនុវត្ត និងការបញ្ជ្រាបបច្ចេកទេសការពាររុក្ខជាតិដល់ប្រជាកសិករម្ចាស់កសិដ្ឋាន និងសហគមន៍មូលដ្ឋាននូវរាល់វិធានការបង្ការនិងកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងដំណាំ និងបង្កការខាតបង់នៅក្នុងប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្ម។

មាត្រា ៨៨ .-

នីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានកូតតាមអនាម័យនិងការផ្សព្វផ្សាយពាក់ព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

**ជំពូកទី ១១
ភាគព្រឹត្តិប្រតិបត្តិការ**

មាត្រា ៩៩ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យឬដែលធ្វើសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើរាល់សកម្មភាពរបស់ខ្លួន និងត្រូវបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់គ្រប់សកម្មភាពអប់រំណែនាំ ត្រួតពិនិត្យ និងអនុវត្ត ច្បាប់របស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៩០ .-

ប្រតិបត្តិការត្រូវចុះក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យនូវរាល់ព័ត៌មាននិងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន អំពីសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិឬសេវាកម្មកូតតាមអនាម័យដែលបានអនុវត្ត ប្រភេទផលិតផលការពាររុក្ខជាតិដែលប្រើ និងវិធានសុវត្ថិភាពដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងប្រតិបត្តិការផ្តល់សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ សម្រាប់ការគោរពដាននិងការត្រួតពិនិត្យរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

នៃសៀវភៅកំណត់ត្រាសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៩១ .-

ប្រតិបត្តិការដែលកាន់កាប់លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើសេវាកម្មក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យពាក់ព័ន្ធក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ មានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ត្រូវអនុវត្តតាមបទបញ្ជា លក្ខខណ្ឌ និងរយៈពេលសុពលភាពដែលកំណត់ក្នុងលិខិតអនុញ្ញាត
- ទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់នេះលើរាល់ប្រតិបត្តិការរបស់សាខាចំណុះនិងសកម្មភាពរបស់និយោជិតរបស់ខ្លួនចំពោះអំពើល្មើស ឬការរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះដែលកើតចេញពីប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធ
- ទទួលខុសត្រូវចំពោះការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃឬចំពោះហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងទៀតដែលកើតឡើងនៅក្នុងប្រតិបត្តិការផ្តល់សេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិឬកូតតាមអនាម័យ
- ត្រូវមានបុគ្គលិកបច្ចេកទេសដែលមានការទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទដើម្បីទទួលខុសត្រូវជាអចិន្ត្រៃយ៍លើក្របខ័ណ្ឌបច្ចេកទេស ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ
- ត្រូវស្នើសុំការយល់ព្រមជាមុនចំពោះការផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់លិខិតអនុញ្ញាតពាក់ព័ន្ធ
- អនុវត្តបទបញ្ជាពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ៩២ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលស្នើសុំធ្វើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធការធ្វើសេវាកម្ម និងធ្វើប្រតិបត្តិការផ្សេងៗទៀត ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ មានកាតព្វកិច្ចបង់កម្រៃសេវាសាធារណៈតាមករណីស្នើសុំនីមួយៗ។

កម្រៃសេវាសាធារណៈតាមប្រភេទប្រតិបត្តិការនិងតាមប្រភេទសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី ១២

**មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ
និងការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់**

មាត្រា ៩៣ .-

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះតាមរយៈអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ដើម្បីធានាការពារទប់ស្កាត់និងលុបបំបាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទ និងសារធាតុពុលក្នុងផលិតផលកសិកម្ម និងស្បៀងអាហារដែលមានប្រភពពីរុក្ខជាតិ។

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យនៃអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវមានទទួលបានការតែងតាំងដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ តាមប្រព័ន្ធវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន ដើម្បីបំពេញតួនាទីនិងភារកិច្ចក្នុងការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ។

(Handwritten mark)

មាត្រា ៩៤ .-

អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិ និង ភូតតាមអនាម័យ មានសមត្ថកិច្ចតាមដាន ស្រាវជ្រាវ និងត្រួតពិនិត្យនូវរាល់សកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធជានរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និង ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចសាមី ដើម្បីបង្ការ ទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងនិងការរាតត្បាតសមាសភាពចង្រៃ លុបបំបាត់ហានិភ័យសមាសភាព ចង្រៃ និងជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ នៅតាមទីកន្លែងដូចខាងក្រោម៖

- ការិយាល័យសាខាភូតតាមអនាម័យប្រចាំតំបន់និងស្ថានីយភូតតាមចត្តាឡីស័ក
- តំបន់គម្របរុក្ខជាតិ តំបន់ផលិតកម្មកសិកម្ម បរិវេណកសិដ្ឋាន មណ្ឌលលំនៅឋាន សួន រុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទដែលអនុវត្តផលិតកម្មដំណាំ ឬរុក្ខជាតិលម្អ
- កន្លែងទិញ លក់ ធ្វើសន្និធិផលិតផលការពាររុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផល រុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត
- គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវ មន្ទីរពិសោធន៍ ស្ថានីយពិសោធន៍ និងគ្រឹះស្ថានធ្វើសេវាកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ វិធានការការពាររុក្ខជាតិ និងវិធានការភូតតាមអនាម័យ
- ទីតាំងចំណតមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនគ្រប់រូបភាព និងមធ្យោបាយផ្ទុកទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផល រុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត
- ទីកន្លែងផ្សេងទៀត នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលមានសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹង ធនធានរុក្ខជាតិ និងផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬទីកន្លែងដែលមានហានិភ័យ ឬសង្ស័យថាមាន ហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃឬសង្ស័យថាមានបទល្មើសពាក់ព័ន្ធដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៩៥ .-

នៅក្នុងប្រតិបត្តិការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យមានសិទ្ធិនិង ភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ១- តម្រូវឱ្យរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត ផ្តល់ព័ត៌មាននិងបង្ហាញវិញ្ញាបនបត្រ លិខិតអនុញ្ញាត និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសកម្មភាពរបស់ខ្លួន។
- ២- ដកយកសំណាកផលិតផលការពាររុក្ខជាតិ វត្ថុវិភាគរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និង ទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត ដើម្បីសិក្សាវាយតម្លៃផ្នែកបច្ចេកទេស និងធ្វើវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។
- ៣- ដកហូតជាបណ្តោះអាសន្ននូវវិញ្ញាបនបត្រ លិខិតអនុញ្ញាត ឬឯកសារពាក់ព័ន្ធ និង យាត់ទុកវត្ថុតាង ក្នុងករណីអ្នកកាន់វិញ្ញាបនបត្រឬលិខិតអនុញ្ញាតនោះ ប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់នេះ។
- ៤- ចាត់វិធានការផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្នរាល់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្ត វិធានការការពាររុក្ខជាតិ និងវិធានការភូតតាមអនាម័យ។

បំពេញសំណុំបែបបទនៃករណីបទល្មើស ចាត់វិធានការដោះស្រាយបទល្មើសស្របតាម ច្បាប់ក្នុងសំណុំរឿងនៃបទល្មើស ដើម្បីបញ្ជូនទៅតុលាការតាមនីតិវិធី។
បំពេញភារកិច្ចផ្សេងទៀតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ។

(Handwritten mark)

មាត្រា ៩៦ .-

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ត្រូវបានផ្តល់នីតិសម្បទាឱ្យពិនិត្យបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ដោយត្រូវអនុវត្តស្របតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ការផ្តល់នីតិសម្បទាចំពោះមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

មាត្រា ៩៧ .-

ក្នុងពេលប្រតិបត្តិការអនុវត្តច្បាប់ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យត្រូវស្លៀកពាក់ជាឯកសណ្ឋាន មានសញ្ញាសម្គាល់ និងសញ្ញាសក្តិ ដោយភ្ជាប់ជាមួយលិខិតបញ្ជាបេសកកម្មរបស់អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ និងមានសិទ្ធិស្នើសុំកម្លាំងជំនួយពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធដើម្បីចូលរួមបេសកកម្ម។

ឯកសណ្ឋាន សញ្ញាសម្គាល់ និងសញ្ញាសក្តិរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៩៨ .-

ក្នុងពេលប្រតិបត្តិការអនុវត្តច្បាប់ ក្នុងករណីមានភស្តុតាងជាក់ស្តែង ឬតាមរយៈលទ្ធផលនៃការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃចំពោះរាល់សកម្មភាព និងប្រតិបត្តិការដែលបង្កហានិភ័យនៃការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិចាត់វិធានការផ្អាកបណ្តោះអាសន្នចំពោះសកម្មភាព ឬប្រតិបត្តិការនោះ ដើម្បីធ្វើរបាយការណ៍ជាបន្ទាន់ និងស្នើសុំសេចក្តីសម្រេចរបស់ប្រធានអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចសាមី។

ផ្អែកតាមស្ថានភាពនិងទំហំនៃហានិភ័យចំពោះមុខ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសិទ្ធិចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យនៅនឹងកន្លែងរួមមាន ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ការបំផ្លាញចោល ការប្រកាសជាទំនិញដែលមិនអាចលក់ចែកចាយបាន តាមការចាំបាច់។

មាត្រា ៩៩ .-

នៅក្នុងប្រតិបត្តិការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ ក្នុងករណីមិនស្គាល់អត្តសញ្ញាណជនល្មើស មន្ត្រីជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ត្រូវស្នើសុំព្រះរាជអាជ្ញាមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីបំផ្លាញចោលវត្ថុតាងដែលមានហានិភ័យ ស្របតាមវិធានការកូតតាមអនាម័យ ឬរឹបអូសវត្ថុតាងនៃបទល្មើសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ស្របតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

រាល់ការចំណាយលើការចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យលើវត្ថុតាងនៃបទល្មើសជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ។

មាត្រា ១០០ .-

បុគ្គលណាដែលមិនសុខចិត្តចំពោះវិធានការណាមួយរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ មានសិទ្ធិធ្វើលិខិតតវ៉ាជាផ្លូវការជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅស្រុក: ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលកំណត់ហេតុត្រួតពិនិត្យរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចាត់តាំងយន្តការស្រាវជ្រាវចំពោះ ករណីតវ៉ាលើការចាត់វិធានការរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ និងត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេច លើករណីតវ៉ានោះនៅក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី៦០(ហុកសិប)ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ទទួលលិខិតតវ៉ា។

ក្នុងករណីបុគ្គលនោះមិនសុខចិត្តចំពោះសេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បុគ្គលនោះមានសិទ្ធិធ្វើលិខិតតវ៉ាទៅយន្តការផ្សេងទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឬធ្វើបណ្តឹង ទៅតុលាការតាមនីតិវិធី។

មាត្រា ១០១ .-

ក្នុងករណីរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលធ្វើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃវិធានការការពារ រុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យ ដោយបង្កការរាលដាលឆ្លង និងការរាតត្បាតពីសមាសភាព ចង្រៃដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថានរួមនៃតំបន់ផលិតកម្មកសិកម្មនិងនាំមកនូវ ផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់ប្រយោជន៍សាធារណៈនិងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទមានសិទ្ធិធ្វើបណ្តឹងទាមទារសំណងចំពោះបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តល្មើស។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវវាយតម្លៃចំពោះផលប៉ះពាល់និងទំហំនៃ ការខូចខាត សម្រាប់ការទាមទារសំណងចំពោះបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តល្មើស ឬក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវមាន ការចូលរួមវាយតម្លៃដោយគំណាងអន្តរក្រសួងពាក់ព័ន្ធតាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ចំណាយលើដំណើរការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់និងទំហំនៃការខូចខាត គឺជាបន្ទុករបស់រូបវន្ត បុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តល្មើស ដោយត្រូវរួមបញ្ចូលនៅក្នុងប្រាក់សំណងការខូចខាតដែល ត្រូវទាមទារ។

មាត្រា ១០២ .-

នីតិវិធីនិងសំណុំបែបបទសម្រាប់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យប្រើនៅក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

**ជំពូកទី ១៣
ទោសប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ១០៣ .-

- ទណ្ឌកម្មនៅក្នុងច្បាប់នេះ រួមមានទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល និងទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌ។
- ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល រួមមាន៖
  - ការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

ការព្រមាន ការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត វិញ្ញាបនបត្រ ឬឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលបានចេញក្រោម ប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ រដ្ឋាករអាជីវកម្មជាបណ្តោះអាសន្ន។

AW

ទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌ រួមមាន៖

- ពិន័យអន្តរការណ៍
- ពិន័យជាប្រាក់
- ទោសដាក់ពន្ធនាគារ។

មាត្រា ១០៤ .-

ការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ការព្យួរ ការដកហូតវិញ្ញាបនបត្រឬលិខិតអនុញ្ញាតឬឯកសារពាក់ព័ន្ធ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិ និងកូតតាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ការពិន័យអន្តរការណ៍ចំពោះអំពើល្មើសដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១០៦ មាត្រា ១០៧ និងមាត្រា ១០៨ នៃច្បាប់នេះ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យនៃអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិ និងកូតតាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

ការបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍នាំឱ្យរំលត់បណ្តឹងអាជ្ញា។ ករណីជនល្មើសមិនព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវកសាងសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ចតាមនីតិវិធី។

បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការពិន័យអន្តរការណ៍ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

ការបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ការគ្រប់គ្រងបង្កាន់ដៃពិន័យអន្តរការណ៍ និងការចាត់ចែងប្រាក់ចំណូលដែលបានពីការពិន័យអន្តរការណ៍ចំពោះអំពើល្មើសដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១០៥ .-

ត្រូវព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធ្វើសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាក់ស្តែងនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- មិនបានរាយការណ៍ឬជូនដំណឹងបន្ទាន់មកអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិ និងកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ចដែលនៅជិតបំផុត អំពីករណីកើតមានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃឬការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ ឬការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃលើរុក្ខជាតិ និងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងកសិដ្ឋានសាមី ដោយទុកឱ្យបង្កការរាលដាលឆ្លង ការបំផ្លាញ ឬការខូចខាតផលប្រយោជន៍សាធារណៈឬផលប្រយោជន៍របស់ជនដទៃនៅក្នុងមូលដ្ឋានសាមី។

២- បដិសេធមិនអនុវត្តតាមការអប់រំណែនាំរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិ និងកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច ស្តីពីគោលការណ៍សម្រាប់វិធានការការពាររុក្ខជាតិឬការផ្ទុះឡើងសមាសភាពចង្រៃលើរុក្ខជាតិ និងធនធានរុក្ខជាតិ ដើម្បីសហការចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញរុក្ខជាតិ និងធនធានរុក្ខជាតិនៅក្នុងមូលដ្ឋានសាមី។

៣- បដិសេធមិនព្រមអនុវត្តតាមសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ មានសមត្ថកិច្ចដែលតម្រូវឱ្យចាត់វិធានការបន្ទាន់ដើម្បីទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ កម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ឬអនុវត្តវិធានការកូតតាមអនាម័យក្នុងកសិដ្ឋានរបស់ខ្លួន។

៤- បដិសេធមិនព្រមឆ្លើយសំណួរ ឬមិនបង្កលក្ខណៈចំពោះការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ឬមិនសហការក្នុងការអនុវត្តវិធានការកូតតាមអនាម័យឬការបំពេញភារកិច្ចអនុវត្តច្បាប់របស់មន្ត្រី ត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

៥- មិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចជាម្ចាស់ធនធានរុក្ខជាតិ ម្ចាស់ទីតាំងគ្រប់ប្រភេទដែលពាក់ព័ន្ធ រុក្ខជាតិនិងផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យដែលត្រូវ អនុវត្តវិធានការកូតតាមអនាម័យ ស្របតាមច្បាប់នេះ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើខាងលើ អាចត្រូវព្យួរ ឬ ដកហូត ឬលុបចោលលិខិតអនុញ្ញាត ឬវិញ្ញាបនបត្រ ឬឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលបានចេញក្រោម បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ១០៦ .-

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ពី ១ ០០០ ០០០ (មួយលាន) រៀល ទៅ ៥ ០០០ ០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- គ្មានសៀវភៅកំណត់ត្រាសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យឬគ្មានកំណត់ត្រា អំពីសកម្មភាព ឬទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការសេវាកម្មដែលតម្រូវដោយច្បាប់នេះ។

២- មិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចជាប្រតិបត្តិករដូចខាងក្រោម៖

២.១- មិនអនុវត្តលក្ខខណ្ឌ បទបញ្ជា និងរយៈពេលសុពលភាពដែលកំណត់ក្នុង វិញ្ញាបនបត្រឬលិខិតអនុញ្ញាត។

២.២- មិនបានស្នើសុំការយល់ព្រមជាមុនចំពោះការផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់វិញ្ញាបនបត្រ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតពាក់ព័ន្ធ។

២.៣- មិនទទួលខុសត្រូវលើរាល់ប្រតិបត្តិការរបស់សាខាចំណុះនិងសកម្មភាពរបស់ និយោជិតរបស់ខ្លួនដែលបង្កឱ្យមានអំពើល្មើសឬការរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

២.៤- មិនទទួលខុសត្រូវចំពោះការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃឬចំពោះហានិភ័យ គ្រោះថ្នាក់ផ្សេងទៀតដែលកើតឡើងនៅក្នុងប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធ។

២.៥- គ្មានបុគ្គលិកបច្ចេកទេសដែលមានការទទួលស្គាល់ ដើម្បីទទួលខុសត្រូវជា អ ចិន្ត្រៃយ៍លើក្របខ័ណ្ឌបច្ចេកទេសក្នុងប្រតិបត្តិការផ្តល់សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធ។

៣- មិនបានជូនដំណឹងឬធ្វើសេចក្តីប្រកាសជូនមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច នៅច្រកទ្វារពាក់ព័ន្ធ អំពីការនាំចូល ការនាំចេញ ឬការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់នូវទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផល រុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀត។

ករណីទទួលនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយនៅតែបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសដូចមានចែង នៅមាត្រា ១០៥ ខាងលើនេះ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ទ្វេដងនៃប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍

100

ក្នុងករណីរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ខាងលើមិនរាងចាល មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនអង្គភាពជំនាញ ទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងស្នើសុំសេចក្តីសម្រេចក្នុងការព្យួរ ឬការដកហូត លិខិតអនុញ្ញាត ឬវិញ្ញាបនបត្រ។

មាត្រា ១០៧ .-

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ពី ៥ ០០០ ០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ទៅ ១០ ០០០ ០០០ (ដប់លាន) រៀល ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- ធ្វើសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិឬសេវាកម្មកូតតាមអនាម័យដោយគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតក្រោម បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

២- ធ្វើការកាន់កាប់ផលិតផលការពាររុក្ខជាតិឬធ្វើសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិឬសេវាកម្មកូតតាម អនាម័យដោយប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិដែលមិនបានឆ្លងកាត់ដំណើរការសិក្សា វាយតម្លៃ ឬ គ្មានសេចក្តីវាយតម្លៃរបស់អង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យមាន សមត្ថកិច្ច។

៣- ជួលប្រើសេវាកម្មឬធ្វើការដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់នូវទំនិញ រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យផ្សេងទៀតដោយល្មើសនឹងវិធានការកូតតាម អនាម័យនិងបទបញ្ជាហាមឃាត់នៅក្នុងតំបន់ដែលបានប្រកាសជាតំបន់រាលដាលឆ្លងសមាសភាព ចង្រៃឬតំបន់ហាមឃាត់។

៤- ជួល ប្រើសេវាកម្ម ឬធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់អំពីការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ឬវិធានការកូតតាមអនាម័យអំពីការប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិនិងផលិតផលផ្សេងទៀតដែល មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ដោយគ្មានសេចក្តីវាយតម្លៃរបស់អង្គភាព ជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យ ឬល្មើសនឹងលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្រោម បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

៥- មិនព្រមបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការផ្តល់សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធវិធានការ ការពាររុក្ខជាតិនិងវិធានការកូតតាមអនាម័យដោយល្មើសនឹងសេចក្តីសម្រេចផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន របស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

៦- ធ្វើចរាចរណ៍រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាម អនាម័យដែលសំបកវេចខ្ចប់ឬបញ្ជូនដោយផ្ទុកទំនិញដាច់ខ្សែសុវត្ថិភាព ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងការចាត់វិធានការកូតតាមអនាម័យឡើងវិញពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាម អនាម័យមានសមត្ថកិច្ច។

ជួល ប្រើសេវាកម្ម ឬដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់នូវទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញ ជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ដោយគេចវេសពីការបំពេញកាតព្វកិច្ចក្នុងការការពារ រុក្ខជាតិឬកូតតាមអនាម័យ បន្ទាប់ពីបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យ។

(Handwritten mark)

៨- ជួល ប្រើសេវាកម្ម ឬដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់នូវទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញ
ជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យដែលបង្កការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាម
អនាម័យ ឬសមាសភាពចង្រៃគ្រោះថ្នាក់នៅតាមផ្លូវដឹកជញ្ជូន។

ក្នុងករណីទទួលនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយនៅតែបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសដូចមានចែង
ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ទ្វេដងនៃប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍
លើកទី១។

ក្នុងករណីរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើ
មិនរាងចាល មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនអង្គការជំនាញទទួល
បន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងស្នើសុំ
សេចក្តីសម្រេចក្នុងការព្យួរ ឬការដកហូត លិខិតអនុញ្ញាត ឬវិញ្ញាបនបត្រ។

មាត្រា ១០៨ .-

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ពី ១០ ០០០ ០០០ (ដប់លាន) រៀល ទៅ ២០ ០០០ ០០០ (ម្ភៃលាន)
រៀល ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- ជួល ប្រើសេវាកម្ម ឬធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់នូវព័ត៌មានអំពីសមាសភាពចង្រៃគ្រប់
ប្រភេទ ឬព័ត៌មានស្តីពីការផ្ទុះឡើង ឬការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត
ឬផ្ទុយពីព័ត៌មានដែលបញ្ចេញដោយអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាម
អនាម័យ។

២- ធ្វើការនាំចូល នាំចេញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យ
កូតតាមអនាម័យ ដោយគ្មានវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យ ឬផ្ទុយពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្រោមបទប្បញ្ញត្តិ
នៃច្បាប់នេះ។

៣- កាន់កាប់ទុកជាមុនឬធ្វើជំនួញលើឯកសារវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យ ដោយគ្មាន
ទំនិញឬមិនទាន់មានទំនិញគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការនាំចូល នាំចេញនូវទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យ
កូតតាមអនាម័យដែលផ្ទុយពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

៤- ជួល ប្រើសេវាកម្ម ឬដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់ឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវទំនិញ
រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យដែលបង្កឱ្យកើត
មានហានិភ័យរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យ ឬសមាសភាពចង្រៃគ្រោះថ្នាក់។

៥- ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ឬធ្វើការដាំដុះប្រភេទដំណាំ ដែលកំណត់ក្នុងបញ្ជីប្រភេទដំណាំស្ថិត
ក្រោមលក្ខខណ្ឌ ដោយគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

៦- ធ្វើផលិតកម្មដំណាំ ធ្វើការកែច្នៃ ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ធ្វើចរាចរណ៍លើទីផ្សារ និងដឹកជញ្ជូន
គ្របដណ្តប់នូវទំនិញរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ
ដែលមានវត្តមានសមាសភាពចង្រៃ ឬមានការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃ។

ធ្វើផលិតកម្មដំណាំ ដោយប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទហាមឃាត់ក្នុងការអនុវត្តវិធានការការពារ
រុក្ខជាតិដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះមនុស្ស សត្វ សត្រូវធម្មជាតិ និងប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថាន។

(Handwritten mark)

៨- ប្រមូលផលិតផលដំណាំចេញពីកន្លែងដាំដុះ ដើម្បីធ្វើចរាចរណ៍លើទីផ្សារឬប្រើជាអាហារ សម្រាប់មនុស្ស ចំណីសត្វ ឬជាវត្ថុធាតុដើមក្នុងការផលិតកែច្នៃជាអាហារ ដោយមានសមាសភាគ នៃសំណល់ថ្នាំកសិកម្មលើសពីកម្រិតស្តង់ដារអតិបរមា ឬផ្ទុកដោយសារធាតុបង្កផលប៉ះពាល់ចំពោះ សុខភាព។

៩- ធ្វើការនាំចេញ ការនាំចូល ការរក្សាទុក ការដឹកជញ្ជូន ការតាំងលក់ និងការប្រើពូជដំណាំ ដែលមានចម្លងសមាសភាពចង្រៃកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ ឬមានចម្លងសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យឬ សមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ។

ក្នុងករណីទទួលនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយនៅតែបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសដូចមានចែង ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ទ្វេដងនៃប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ លើកទី១។

ក្នុងករណីរូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើ មិនរាងចាល មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនអង្គភាពជំនាញទទួលបន្ទុក ការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងស្នើសុំសេចក្តី សម្រេចក្នុងការព្យួរ ឬការដកហូត លិខិតអនុញ្ញាត ឬវិញ្ញាបនបត្រ។

មាត្រា ១០៩ .-

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ឆ្នាំ ដល់៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ និងត្រូវពិន័យជាប្រាក់ចំនួនពី ២៥ ០០០ ០០០(ម្ភៃប្រាំលាន)រៀល ទៅ៥០ ០០០ ០០០(ហាសិបលាន)រៀល ចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម៖

១- ធ្វើការដាំដុះ ការនាំចូល ការកាន់កាប់ ឬការចែកចាយនូវសំណាកកាយបង្កគ្រោះថ្នាក់ រុក្ខជាតិចង្រៃនិងប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្នានពាននៃរុក្ខជាតិឬសត្វដែលបង្កហានិភ័យរាតត្បាតចំពោះ រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- ធ្វើការបញ្ជូនសំណាកសមាសភាពចង្រៃទៅក្រៅប្រទេសដែលបង្កហានិភ័យចំពោះផល ប្រយោជន៍ជាតិ។

៣- លាតត្រដាងព័ត៌មានកូតតាមអនាម័យផ្ទុយពីព័ត៌មានផ្លូវការដែលបញ្ចេញដោយអង្គភាព ជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យដែលបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ ជាតិ។

៤- ធ្វើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធវិធានការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យដោយចេតនាបង្ក លក្ខណៈឬបង្កឱ្យមានការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងបញ្ជីសមាសភាព ចង្រៃហាមឃាត់ដែលបង្កការខាតបង់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈឬផលប្រយោជន៍ជនដទៃ។

៥- នាំចូលដោយចេតនាមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវសមាសភាពចង្រៃណាមួយឬ ផលិតផលរុក្ខជាតិដែលមានសមាសភាពចង្រៃ ឬមានហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។

៦- ចោលដោយចេតនាឬពង្រាយនូវសមាសភាពចង្រៃឬទំនិញជាប់សមាសភាពចង្រៃ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

(Handwritten mark)

មាត្រា ១១០ .-

តុលាការអាចប្រកាសទោសបន្ថែមណាមួយឬច្រើនដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៣ (ប្រភេទនៃទោសបន្ថែម) និងមាត្រា ១៦៨ (ទោសបន្ថែមអនុវត្តចំពោះនីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១០៩ នៃច្បាប់នេះ។

ជំពូកទី ១៤

អនុប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១១១ .-

រាល់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលពាក់ព័ន្ធការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យដែលកំពុងមានអានុភាពអនុវត្ត ហើយដែលមិនផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះត្រូវមានអានុភាពអនុវត្តបន្តទៅមុខទៀតរហូតដល់មានច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តថ្មីមកជំនួសស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ១១២ .-

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលកាន់កាប់វិញ្ញាបនបត្រឬលិខិតអនុញ្ញាតមានសុពលភាព ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យនៅមុនពេលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ត្រូវបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធរបស់ខ្លួន និងត្រូវបំពេញបែបបទស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាថ្មីស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះនៅក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ១២ (ដប់ពីរ) ខែ ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃច្បាប់នេះ។

ជំពូកទី ១៥

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១១៣ .-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ថ្ងៃ អង្គារ ៧ កើត ខែ ពិសាខ ឆ្នាំ ខាល ចត្វាស័ក ព.ស. ២៥៦៥
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ០៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២២

៣៣៣.២៤០៩.៤៤៧

ន សីហមុនី

នរោត្តម សីហមុនី

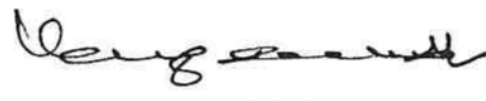
បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

វេង សាខុន

កិត្តិនិតិកោសលបណ្ឌិត មិន ឈិន

ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិនិងតួគាមអនាម័យ
សទ្ទានុក្រម

១- ការការពាររុក្ខជាតិ (Plants Protection) សំដៅដល់សកម្មភាពនិងកិច្ចប្រតិបត្តិនៃការគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទដែលបំផ្លាញរុក្ខជាតិនិងផលដំណាំ តាមរយៈការទប់ស្កាត់ការបង្ក ការប្រមូលផ្តុំ ការរាលដាលឆ្លង និងការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃ ព្រមទាំងការអនុវត្តវិធានការកម្ចាត់ ក្នុងគោលបំណងការពារធនធានរុក្ខជាតិ និងដើម្បីកាត់បន្ថយការខាតបង់នៅក្នុងប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្ម និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ចំពោះសង្គមសេដ្ឋកិច្ច។

២- ការត្រួតពិនិត្យតួគាមអនាម័យ (Phytosanitary Inspection) សំដៅដល់ការស្រាវជ្រាវ ការអង្កេត ការពិនិត្យ ការដកយកសំណាកមកធ្វើវិភាគ និងកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មសមាសភាពចង្រៃចំពោះទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យតួគាមអនាម័យដើម្បីកំណត់នូវស្ថានភាពនៃការបំផ្លាញដោយសមាសភាពចង្រៃ។

៣- ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម (Treatment) សំដៅដល់កិច្ចប្រតិបត្តិបច្ចេកទេសដើម្បីសម្លាប់ធ្វើមិនឱ្យមានសកម្មភាព ឬយកសមាសភាពចង្រៃចេញ ឬធ្វើឱ្យសមាសភាពចង្រៃបាត់សមត្ថភាពបន្តពូជនិងដើម្បីផ្តាច់ជីវិតសមាសភាពចង្រៃ។

៤- ការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ (Pest Risk Analysis) សំដៅដល់ដំណើរការនៃការវាយតម្លៃ ដោយផ្អែកលើកត្តាជាដីសាស្ត្រ វិទ្យាសាស្ត្រ និងសេដ្ឋកិច្ចនៃសមាសភាពចង្រៃដើម្បីកំណត់សំខាន់ៗកាយណាមួយគឺជាសមាសភាពចង្រៃដែលត្រូវដាក់បញ្ញត្តិ និងត្រូវពង្រឹងនូវវិធានការតួគាមអនាម័យកម្រិតណាមួយដើម្បីទប់ទល់។

៥- ការធានាគុណភាព (Quality Assurance) សំដៅដល់ប្រព័ន្ធការងារចម្រុះនៅក្នុងផលិតកម្មកសិកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ការរៀបចំផែនការសម្រាប់ការធានាគុណភាព ការត្រួតពិនិត្យគុណភាព ការវាយតម្លៃគុណភាព កំណត់ត្រាគុណភាព និងការធ្វើឱ្យប្រសើរនូវគុណភាពផលិតផលកសិកម្មនិងផលិតផលការពាររុក្ខជាតិ ដើម្បីធានាថាផលិតផលទាំងនោះនិងបណ្តាសេវាកម្មការពាររុក្ខជាតិ ឆ្លើយតបតាមស្តង់ដារកំណត់នៃគុណភាពប្រកបដោយទំនុកចិត្ត។

៦- ការអនុវត្តកសិកម្មល្អ (Good Agricultural Practices-GAP) សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការដាំដុះឬផលិតកម្មដំណាំគ្រប់ប្រភេទដែលអនុវត្តវិធានការការពាររុក្ខជាតិ ឬប្រើផលិតផលការពាររុក្ខជាតិសមស្របតាមបច្ចេកទេស ក្រោមលក្ខខណ្ឌជាក់ស្តែងសម្រាប់គ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយបន្ទូលនូវសំណល់ថ្នាំកសិកម្ម ឬសារធាតុពុលបង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះសុខភាពមនុស្ស និងសត្វលាមក។

កម្រិតសំណល់អតិបរមា (Maximum Residue Limit-MRL) សំដៅដល់សមាសភាគឬកម្រិតអតិបរមានៃសំណល់សារធាតុពុលដែលស្ថិតនៅ

[Handwritten mark]

ក្នុងឬនៅលើស្បៀងអាហារ ផលិតផលកសិកម្មមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ ចំណីសត្វឬផលិតផលសត្វ ដែលបានដាំដុះឬចិញ្ចឹម ដែលជាលទ្ធផលនៃការប្រើសារធាតុគីមីឬសារធាតុបង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះ សុខភាព។

៨- **កសិកម្មសរីរាង្គ** (Organic farming) សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រនៃការផលិតដំណាំនិងសត្វ ដែលទាក់ទងទៅនឹងការមិនប្រើសារធាតុគីមី ដូចជាថ្នាំកសិកម្ម ដីកសិកម្ម អង់ទីប៊ូទិច អ័រម៉ូន និង សរីរាង្គកែច្នៃសេនេទិក (Genetically modified organisms-GMO)។ល។ ដែលមិនត្រឹមត្រូវតាម ស្តង់ដារសរីរាង្គ។

៩- **គ្រោះបន្ទាន់ភូតតាមអនាម័យ** (Phytosanitary Emergency) សំដៅដល់វិធានការ ភូតតាមអនាម័យដែលបានបង្កើតឡើងនិងអនុវត្តដើម្បីឆ្លើយតបបន្ទាន់ចំពោះស្ថានភាពភូតតាម អនាម័យបន្ទាន់ថ្មីណាមួយ ឬជាស្ថានភាពមិនបានរំពឹងទុកដែលអាចជាវិធានការបណ្តោះអាសន្នឬ ជាវិធានការពេញលេញ។

១០- **ច្រកទ្វារ** (Border Check Point) សំដៅដល់ទីតាំងរបស់អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចធ្វើ ការត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពចេញ ចូល និងឆ្លងកាត់ព្រំដែននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្រោមរូបភាព៖

- ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ និងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និង ទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅតាមអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ កំពង់ផែអន្តរជាតិក្នុងផ្ទៃប្រទេស
- ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិទ្វេភាគីតំបន់ព្រំដែន និងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរ មធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូន និងទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅតាមច្រកទ្វារព្រំដែនអន្តរជាតិដែលស្ថិតនៅលើខ្សែ បន្ទាត់ព្រំដែន
- ជាលក្ខណៈទ្វេភាគីលក្ខណៈតំបន់ព្រំដែន និងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរ មធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូន និងទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅច្រកទ្វារព្រំដែនទ្វេភាគីដែលស្ថិតលើខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគីរវាងប្រទេសជាប់ព្រំដែនជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ជាលក្ខណៈតំបន់ព្រំដែននិងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរដែលជាអ្នកស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ ក្នុងតំបន់ព្រំដែននោះ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅច្រកទ្វារព្រំដែន ដែលស្ថិតនៅលើខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងប្រទេសជាប់ព្រំដែនជាមួយ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- តាមកំពង់ផែសមុទ្រ កំពង់ផែទឹកសាប និងការធ្វើសកម្មភាពរបស់អ្នកដំណើរ មធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូននិងទំនិញគ្រប់ប្រភេទនៅច្រកទ្វារកំពង់ផែសមុទ្រ កំពង់ផែទឹកសាបដែលស្ថិតនៅ ក្នុងប្រទេស។

១១- **តំបន់សេរីសត្វចង្រៃ** (Pest Free Area) សំដៅដល់តំបន់ដែលគ្មានវត្តមាន សត្វចង្រៃជាក់លាក់ណាមួយកើតឡើង តាមរយៈការបង្ហាញភស្តុតាងវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយ ពួកវានេះ ត្រូវបានរក្សាជាផ្លូវការ។

Handwritten mark

១២- ទំនិញ (Consignment) សំដៅដល់បរិមាណរុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និង/ឬទំនិញផ្សេងទៀតមួយមុខឬច្រើនមុខដែលធ្វើចរាចរណ៍ពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយទៀត ស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ និងការបញ្ជាក់ស្ថានភាពកូតតាមអនាម័យតាមរយៈវិញ្ញាបនបត្រកូតតាមអនាម័យរួមគ្នាតែមួយច្បាប់។

១៣- ទំនិញជាប់បញ្ញត្តិ (Regulated Article Consignment) សំដៅដល់ទំនិញដែលស្ថិតក្នុងបញ្ជីទំនិញជាប់លក្ខខណ្ឌជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យដែលមានសមត្ថភាពចម្លងរាលដាលសមាសភាពចង្រៃ ឬជាជម្រកនៃសមាសភាពចង្រៃ។

១៤- ទំនិញជាអម្បវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ (Quarantine Goods) សំដៅដល់រាល់រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ និងវត្ថុឬសម្ភារៈជាប់បញ្ញត្តិផ្សេងទៀត(Regulated Articles/Materials) ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យ មានជាអាទិ៍ សម្ភារៈវេចខ្ចប់កំណល់ទ្រនាប់ដីឬបំណែកដីដែលជាប់ជាមួយឬស ឬជាមួយផ្នែកណាមួយនៃរុក្ខជាតិ ល្បាយសារធាតុរ៉ែនិងសរីរាង្គដែលទ្រទ្រង់រុក្ខជាតិ សមាសភាពចង្រៃដែលរស់ឬងាប់ ឬសព័ន្ធកាយមានប្រយោជន៍និងរាល់សព័ន្ធកាយដែលមានសមត្ថភាពចម្លងការរាលដាលសមាសភាពចង្រៃ និងវត្ថុផ្សេងទៀតដែលមិនមានប្រភពដើមពីរុក្ខជាតិ ប៉ុន្តែអាចបង្កើតនូវជម្រកនៃសមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូល ការនាំចេញ ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ ឬចរាចរណ៍ក្នុងស្រុក។

១៥- ធនធានរុក្ខជាតិ (Plants Resources) សំដៅដល់រុក្ខជាតិគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ប្រភេទ ពូជ អំបូរសម្ព័ន្ធ និងទម្រង់ជីវសាស្ត្រនៃប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់រុក្ខជាតិសកល។ ដោយផ្អែកតាមប្រភពកំណើតការបន្តពូជ និងដែនចំណុះ ធនធានរុក្ខជាតិ ត្រូវបានរួមបញ្ចូលនូវបណ្តារុក្ខជាតិដែលមានប្រភពកំណើតនិងការបន្តពូជដោយធម្មជាតិ និងបណ្តារុក្ខជាតិដែលមានប្រភពកំណើតពីការបង្កាត់ពូជដោយសិប្បនិម្មិតតាមគ្រប់បច្ចេកវិទ្យាសេនេទិក ឬមានប្រភពពីការដាំដុះ ការធ្វើពហុកម្ម ឬផលិតកម្មដំណាំ។

១៦- ធូបនកម្ម (Fumigation) សំដៅដល់ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មដោយប្រើឧស្ម័នពុលដើម្បីសម្លាប់សមាសភាពចង្រៃ។

១៧- វិធីវិធីត្រួតតាមអនាម័យ (Phytosanitary Procedure) សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រផ្លូវការសម្រាប់ការអនុវត្តវិធានការកូតតាមអនាម័យ រួមមានការត្រួតពិនិត្យ ការធ្វើតេស្ត ការអង្កេតឃ្នាំមើល ឬការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មទាក់ទងទៅនឹងសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ។

១៨- មណ្ឌលជាតិត្រួតតាមអនាម័យ (National Phytosanitary Clearing House) សំដៅដល់ចំណុចការងារឬមណ្ឌលទំនាក់ទំនងថ្នាក់ជាតិដែលគ្រប់គ្រង រក្សាទុក និងចែកចាយប្រព័ន្ធព័ត៌មាន និងសេវាជំនួយកូតតាមអនាម័យ តាមរយៈការតភ្ជាប់បណ្តាញការងាររបស់អង្គការជំនាញសម្រាប់ការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតតាមអនាម័យដែលបំពេញសមត្ថកិច្ចតាមបណ្តាទីកន្លែងនៅក្នុងប្រទេស។

100

១៩- បណ្ណាល័យសមាសភាពចង្រៃ (Pest Library) សំដៅដល់ទីកន្លែងរក្សាទុកសំណាកសមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទសម្រាប់ធ្វើការសិក្សា ស្រាវជ្រាវ និងប្រើជាសំណាកផ្ទៀងផ្ទាត់នៅក្នុងការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃ។

២០- ប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្មួនពាន (Invasive Alien Species) សំដៅដល់បណ្តាប្រភេទឬអំបូរសម្ព័ន្ធនៃប្រភេទរុក្ខជាតិឬសត្វ ដែលបានចូលមកក្នុងមជ្ឈដ្ឋានថ្មីក្រៅដែនរបាយធម្មតារបស់វាក្នុងអតីតកាលឬបច្ចុប្បន្ន ដោយបង្កការរាលដាល ការរាតត្បាត និងធ្វើអាណានិគមលើលំនៅឋានដើមរបស់សហគមន៍រុក្ខជាតិដើម។ ប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្មួនពាន រួមបញ្ចូលនូវផ្នែកទាំងឡាយនៃអង្គបន្តពូជ(Gemplasm) កាម៉ែត គ្រាប់ ស៊ុត អង្គពហុកម្មរុក្ខជាតិ(Propagules) ឬផ្នែកផ្សេងៗនៃសរីរាង្គបណ្តាប្រភេទទាំងនេះដែលអាចរស់ឡើងវិញនិងធ្វើការបន្តពូជជាបន្តបន្ទាប់ និងបង្កការរាតត្បាត។

២១- ប្រភេទរុក្ខជាតិស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌ (Restricted Plant) សំដៅដល់ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលមានសារៈសំខាន់នៅក្នុងការប្រើសម្រាប់ផលិតកម្ម ឱសថវេជ្ជសាស្ត្រព្យាបាលជំងឺ ឬមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការប្រើនៅក្នុងបច្ចេកវិទ្យាដាក់លាក់ណាមួយ ប៉ុន្តែប្រភេទរុក្ខជាតិទាំងនោះអាចមានហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ចំពោះមនុស្ស សត្វ និងបរិស្ថាន ដែលអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការដាំដុះសម្រាប់ការប្រើដែលមានសារៈសំខាន់ដាក់លាក់ ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

២២- ផលិតផលរុក្ខជាតិ (Plants Product) សំដៅដល់ផលិតផលដែលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិដែលមិនទាន់កែច្នៃ ពាក់កណ្តាលកែច្នៃ រួមទាំងផលិតផលឈើ ផលិតផលឈើកែច្នៃ អនុផលព្រៃឈើ និងផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬផលិតផលផ្សេងទៀតដែលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

២៣- ផលិតផលការពាររុក្ខជាតិ (Plants Protection Product) សំដៅដល់សារធាតុសកម្មគីមីមួយឬច្រើន ភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រ(Biological Control Agent) ភ្នាក់ងារមីក្រូជីវសាស្ត្រ(Microbial) ភ្នាក់ងារជីវគីមី(Semi Chemical) សំពៅកាយ(Organism) ឬសារធាតុសំពៅកាយកែសម្រួលហ្សែន(Genetic Modified Organism) ដែលត្រូវបានប្រើជាផលិតផលការពាររុក្ខជាតិក្នុងគោលបំណងការពាររុក្ខជាតិប្រឆាំងសំពៅកាយហាមឃាត់ទាំងអស់ ប្រឆាំងនឹងការយាយី និងការរាតត្បាតពីសំណាក់សមាសភាពចង្រៃ ការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ដល់ដំណើរលូតលាស់របស់រុក្ខជាតិ ការរក្សាទុកផលិតផលរុក្ខជាតិ ការកម្ចាត់រុក្ខជាតិចង្រៃ ការបណ្តេញ ឬការសម្លាប់សមាសភាពចង្រៃ ការកម្ចាត់ភ្នាក់ងារចម្លងជំងឺរុក្ខជាតិ ជំរុញការលូតលាស់របស់រុក្ខជាតិ កែសម្រួលមុខងារសរីរសាស្ត្ររបស់រុក្ខជាតិ បង្កើនផលិតភាពនិងទិន្នផលដំណាំសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគុណភាពដី និងសម្រាប់ថែរក្សាគុណភាពឈើនិងផលិតផលឈើកែច្នៃ។

២៤- គុកសមាសភាពចង្រៃ (Plants Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃគ្រប់ប្រភេទរុក្ខជាតិ ឬសត្វមាន និងយាយី ឬរាតត្បាតចំពោះធនធានរុក្ខជាតិ រុក្ខជាតិ ផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬផលិតផលព្រៃឈើផ្សេងទៀតដែលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ។

AD

២៥- **តុតកាមអនាម័យ** (Phytosanitary/Plants Quarantine) សំដៅដល់គ្រប់សកម្មភាពដែលបង្កើតឡើងដើម្បីបង្ការឬទប់ស្កាត់ការបង្ក និង/ឬការរាលដាលឆ្លងសមាសភាពចង្រៃកូតកាមអនាម័យឬដើម្បីធានាដល់ការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃជាស្ថាពរ។

២៦- **មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យតុតកាមអនាម័យ** (Phytosanitary Inspection Officer) សំដៅដល់មន្ត្រីដែលបានតែងតាំងដើម្បីធ្វើការងារត្រួតពិនិត្យកូតកាមអនាម័យ។

២៧- **យុត្តិកម្មបច្ចេកទេស** (Technical Justification) សំដៅដល់ការបកស្រាយបច្ចេកទេសដោយបញ្ជាក់ឱ្យឃើញភាពត្រឹមត្រូវ និងសមស្របដែលអាចប្រើប្រាស់បានស្របតាមការកំណត់របស់ស្តង់ដារអន្តរជាតិកូតកាមអនាម័យ ឬលក្ខខណ្ឌតម្រូវកូតកាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល ដោយទទួលបានប្រសិទ្ធភាពដូចគ្នា។

២៨- **រុក្ខជាតិ** (Plants) សំដៅដល់រុក្ខជាតិនៃប្រភេទមួយជាក់លាក់ ទោះបង្កកំណើតដោយធម្មជាតិដោយសិប្បនិម្មិតឬជាដំណាំក្តី រួមជាមួយបំណែករបស់វា(គ្រាប់ពូជ ឫស មើម ដើម សំបក មែក ស្លឹក ថ្នាំង ផ្កា ផ្លែ។ល។) និងអង្គបង្កកំណើតរុក្ខជាតិ ឬរូបធាតុសេនេទិករុក្ខជាតិ ព្រមទាំងសំណាករុក្ខជាតិនៅគ្រប់វគ្គលូតលាស់នៃគ្រប់ប្រភេទ ពូជ និងអំបូរសម្ព័ន្ធដែលបានរាប់បញ្ចូលក្រោមចំណាត់ថ្នាក់នៃធនធានរុក្ខជាតិ។

២៩- **លក្ខខណ្ឌតម្រូវតុតកាមអនាម័យ** (Phytosanitary Requirement) សំដៅដល់លក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់សមត្ថកិច្ចកូតកាមអនាម័យនៃប្រទេសនីមួយៗក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការបង្ក ការរាលដាលឆ្លងចូលមកក្នុងប្រទេសនូវសមាសភាពចង្រៃ តាមរយៈសកម្មភាពនាំចូលទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតកាមអនាម័យ។

៣០- **វិញ្ញាបនបត្រតុតកាមអនាម័យ** (Phytosanitary Certificate) សំដៅដល់វិញ្ញាបនបត្រដែលចេញដោយអង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិនិងកូតកាមអនាម័យនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បន្ទាប់ពីបានធ្វើការវិភាគហានិភ័យសមាសភាពចង្រៃលើមុខទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតកាមអនាម័យ រួមមានវិញ្ញាបនបត្រកូតកាមអនាម័យនាំចូលសម្រាប់ការនាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា វិញ្ញាបនបត្រកូតកាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញ ឬការនាំចេញទៅវិញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយអនុលោមតាមគំរូដែលបានចែងក្នុងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ។ វិញ្ញាបនបត្រកូតកាមអនាម័យ ជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវចាំបាច់ចំពោះប្រតិបត្តិករដែលធ្វើប្រតិបត្តិការនាំចូល នាំចេញ និងដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវទំនិញជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យកូតកាមអនាម័យ។

៣១- **វិធានការតុតកាមអនាម័យ** (Phytosanitary Measure) សំដៅដល់បណ្តាបទដ្ឋានគតិយុត្ត បទបញ្ជា ឬនីតិវិធីផ្លូវការ និងអន្តរាគមន៍ដែលអនុវត្តក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការបង្ក និង/ឬការរីករាលដាលឆ្លងនូវសមាសភាពចង្រៃកូតកាមអនាម័យ ឬកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដ្រូមូហិកិច្ចដែលបង្កឡើងដោយសមាសភាពចង្រៃមិនមែនកូតកាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ។

[Handwritten mark]

៣២- វិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងជំនាំ (Integrated Pest Management-IPM) សំដៅដល់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃនៅក្នុងផលិតកម្មជំនាំ ដោយប្រើបច្ចេកទេសសមស្របតាមស្ថានភាពតម្រូវ ដើម្បីកាត់បន្ថយវត្តមានសមាសភាពចង្រៃនិងរក្សាវានៅកម្រិតទាបបំផុតដែលមិនបង្កហានិភ័យចំពោះសេដ្ឋកិច្ច។

៣៣- ស្បៀង (Food) សំដៅដល់ផលិតផលដំណាំឬកសិផលមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ អនុផលព្រៃឈើ ឬផលិតផលជលផលដែលជាផលិតផលស្រស់ឬផលិតផលកែច្នៃបឋម និងត្រូវយកទៅប្រើឬកែច្នៃបន្ថែមធ្វើជាអាហាររបស់មនុស្សឬជាចំណីសត្វ។

៣៤- ស្ថានីយកូតតាមចត្តាឡីស័ក (Plants Quarantine Station) សំដៅដល់ស្ថានីយផ្លូវការដែលត្រូវបង្កើតដោយច្បាប់នេះ សម្រាប់ការរក្សាទុករុក្ខជាតិ ឬផលិតផលរុក្ខជាតិ ក្នុងការបង្ហាងទុកកូតតាមអនាម័យដើម្បីអង្កេត បន្តស្រាវជ្រាវ ធ្វើតេស្តឬធ្វើប្រតិបត្តិកម្ម។

៣៥- សន្តិសុខកូតតាមអនាម័យ (Phytosanitary Security) សំដៅដល់ការថែទាំទំនិញនិងការបង្ការការចម្លងសមាសភាពចង្រៃ និងការធ្វើឱ្យខ្វះកំពុងដោយសមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិចំពោះទំនិញ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការកូតតាមអនាម័យសមស្រប។

៣៦- សមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យ (Quarantine Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃដែលមិនធ្លាប់មាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬមាននៅទីកន្លែងណាមួយជាក់លាក់ប៉ុន្តែមិនទាន់មានការរាលដាលធ្ងន់ ហើយត្រូវបាននិងកំពុងមានវិធានការកម្ចាត់ ឬបានធ្វើការកម្ចាត់ជាស្ថាពរ។

៣៧- សមាសភាពចង្រៃជាប់បញ្ញត្តិ (Regulated Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យឬសមាសភាពចង្រៃមិនមែនកូតតាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ។

៣៨- សមាសភាពចង្រៃមិនមែនកូតតាមអនាម័យជាប់បញ្ញត្តិ (Regulated Non-Quarantine Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃមិនមែនកូតតាមអនាម័យដែលមានវត្តមាននៅក្នុងរុក្ខជាតិសម្រាប់ការដាំដុះ និងមានឥទ្ធិពលចំពោះគោលបំណងប្រើរុក្ខជាតិទាំងនោះ ដោយបង្កផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចដែលមិនអាចទទួលយកបាន និងជាមូលហេតុដែលភាគីប្រទេសនាំចូលបានកំណត់ឱ្យជាប់បញ្ញត្តិនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន។

៣៩- សត្រូវធម្មជាតិ (Natural Enemy) សំដៅដល់សត្រូវកាយដែលរស់នៅតាមរយៈការលះបង់ចំណីនិងជីវិតរបស់សត្រូវកាយផ្សេងទៀតនៅក្នុងលំនៅឋានធម្មជាតិរបស់វាដែលអាចជួយកម្រិតប្រជាករសត្រូវកាយនោះ។ សត្រូវកាយទាំងនោះ រួមមានភ្នាក់ងារបង្កជំងឺរុក្ខជាតិ បារ៉ាស៊ីត បារ៉ាស៊ីត និងពពួករុក្ខជាតិមំសាហំ ដូចជារុក្ខជាតិស៊ីសត្វ ឬរុក្ខជាតិស៊ីរុក្ខជាតិ។

៤០- សមាសភាពចង្រៃ (Pest) សំដៅដល់រាល់ប្រភេទ ពូជ ឬស្រទាយផ្សេងៗនៃសត្រូវកាយ ឬសត្រូវកាយកែសម្រួលហ្សែនរបស់រុក្ខជាតិ សត្វ ឬភ្នាក់ងារបង្កជំងឺដែលត្រូវ

បានកំណត់ថាជាប្រភេទចង្រៃដែលយាយីនិងរាតត្បាតចំពោះរុក្ខជាតិនិងធនធានរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ។ សមាសភាពចង្រៃត្រូវបានរួមបញ្ចូលផងដែរនូវប្រភេទចំណូលថ្មីឈ្មោះពាន(Invasive Alien Species) ឬសព័ន្ធកាយបង្កគ្រោះថ្នាក់(Harmful Organism) នៃរុក្ខជាតិឬសត្វ ជាប្រភេទស្ថិតនៅក្រៅដែន របាយធម្មជាតិរបស់វាក្នុងអតីតកាលឬបច្ចុប្បន្នដែលធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់ធនធានរុក្ខជាតិ ផលិតផល រុក្ខជាតិ ឬផលិតផលដំណាំគ្រប់ប្រភេទ។ បញ្ជីសមាសភាពចង្រៃសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងភូតតាម អនាម័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

៤១- សមាសភាពចង្រៃក្នុងស្រុក (Endemic Pest) សំដៅដល់រាល់ប្រភេទ ពូជ ឬស្រឡាយ ផ្សេងៗនៃរុក្ខជាតិ សត្វ ឬភ្នាក់ងារបង្កជំងឺដែលមានប្រភពកំណើត ឬដែនរបាយធម្មជាតិស្ថិតនៅ ក្នុងដែនដីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលអាចធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់រុក្ខជាតិ ឬផលិតផលរុក្ខជាតិ ឬ ផលិតផលដំណាំគ្រប់ប្រភេទ។

៤២- សមាសភាពចង្រៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ (Dangerous Pest) សំដៅដល់សមាសភាពចង្រៃ ដែលបណ្តាល ឬអាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរចំពោះសង្គម សេដ្ឋកិច្ច ឬបំផ្លាញធ្ងន់ធ្ងរ ដល់ធនធានរុក្ខជាតិ។

៤៣- អង្គការជាតិការពាររុក្ខជាតិ (National Plant Protection Organization-NPPO) សំដៅដល់អង្គការជំនាញទទួលបន្ទុកការការពាររុក្ខជាតិអនាម័យនិងភូតតាមអនាម័យ ឬបច្ចុប្បន្ន ហៅថា នាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យ ស្ថិតចំណុះក្រោមអគ្គនាយកដ្ឋាន កសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទដែលបានបង្កើតឡើងដោយអនុលោមតាម អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ(International Plant Protection Convention-IPPC) ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចក្របខ័ណ្ឌជាតិនិងអន្តរជាតិ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌកិច្ចព្រមព្រៀងអនាម័យនិង ភូតតាមអនាម័យរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក(World Trade Organization-WTO) ឬ លក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃប្រទេសនាំចូលដែលត្រូវធានាសុវត្ថិភាពសម្រាប់អ្នកបរិភោគផលិតផលរុក្ខជាតិ និង ធានាបាននូវសន្តិសុខភូតតាមអនាម័យ។

៤៤- អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ (IPPC) សំដៅដល់អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ ដែលបានអនុម័តនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី៦នៃសន្និសីទរបស់អង្គការស្បៀង និងកសិកម្មសហប្រជាជាតិ(FAO)ទីក្រុងរ៉ូម នាខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥១ និងត្រូវបានចូលជាធរមាននៅ ថ្ងៃទី៣ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៥២ ដែលមានសមាជិកភាគីសរុប១៣៩រដ្ឋ ហើយត្រូវបានចុះបញ្ជីលេខ ១៩៦៣ តម្កល់ទុកនៅអង្គការសហប្រជាជាតិ នាថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥២។ ព្រះរាជាណាចក្រ

ត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាជ្រកភ្នាក់ងារភ្នាក់ងារភ្នាក់ងារ(Adherence State Party) ជាមួយអនុសញ្ញានេះ នាថ្ងៃទី១២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៥២ បន្ទាប់ពីអនុសញ្ញានេះត្រូវបានចូលជាធរមាន។ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិ ត្រូវបានចាប់ផ្តើមធ្វើវិសោធនកម្មអត្ថបទនៃអនុសញ្ញាក្នុងសម័យប្រជុំលើក

(Handwritten mark)

ទី២០នៃសន្និសីទរបស់អង្គការស្បៀង និងកសិកម្មសហប្រជាជាតិ(FAO)ទីក្រុងរ៉ូមនាខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៧៩ បន្ទាប់មកបានអនុម័តយល់ព្រមទាំងស្រុងលើអត្ថបទវិសោធនកម្មនៅក្នុងសម័យប្រជុំ លើកទី២៩នៃសន្និសីទរបស់អង្គការស្បៀងនិងកសិកម្មសហប្រជាជាតិ(FAO)ទីក្រុងរ៉ូម នាខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលមានសមាជិកភាគីចំនួន៩០រដ្ឋ បានផ្តល់លិខិតុបករណ៍យល់ព្រម។ ព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ដែលមានក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ជាស្ថាប័នបង្គោលថ្នាក់ជាតិអនុវត្ត អនុសញ្ញានេះ បានផ្តល់លិខិតុបករណ៍យល់ព្រមតាមរយៈលិខិតលេខ៣៥៥០ MAFF ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៥។ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិមានគោលបំណងធានានូវ សកម្មភាពរួមគ្របខ័ណ្ឌសកលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីទប់ស្កាត់ការរាលដាលឆ្លង ការបង្ក នូវសមាសភាពចង្រៃចំពោះរុក្ខជាតិ និងផលិតផលរុក្ខជាតិ និងដើម្បីជំរុញការចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃ។ រដ្ឋជាប់កិច្ចសន្យាក្រោមអនុសញ្ញានេះ ត្រូវអនុម័តគ្របខ័ណ្ឌច្បាប់ បច្ចេកទេស និងរដ្ឋបាលកិច្ចដែលបានកំណត់នៅក្នុងអនុសញ្ញានិងកិច្ចព្រមព្រៀងបន្ថែម ក្រោម អនុសញ្ញានេះ។

